SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #3.2022

SPLÆSJ!
Ingen leirsommer uten bading!

INNHOLD

FLOKK OG KOLONI

Gøy på vannet 8
Patruljedyret: Albatross 10
Ta et merke: Svømming 12
Høstlotto 13

TROPP

Mye kraft i bærekraft 16
Auroras beste boktips 18
Ta et merke: Leseglede 19
Sjokoladefugler på land og vann . 20
Gøy og kult på NM 22
Eit finsk speidareventyr 28

ROVERLAG

De smarteste tipsene fra Nettverk for friluftsliv 29
Speiding på tull og litt på ekte. 30
Ut i verden: Christine fra Danmark 33
Speiding som student er GØY!. 35
Kan du gi mental førstehjelp? . 36
Ta et merke: Samband 38
Turplaggtesten 39
#speiding 42
Portrettet: Martha Hagbø 44
Sjøspeiderleiren 2022 46

Leirsteder til leie 48
Klokkeklar speiderbønn 50

FASTE SPALTER

Kortnytt 3
Hodebry og vitser 14
Peffens hjørne 24
Premiequiz 25
Speidersjefens hjørne 47
Heder & ære 51

F-1

Hva er dette?
Bokstaven og tallet viser hvilket *mål* i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i loggbøkene og i Speiderbasen.

LEDER

REDAKTØR: KIRVIL KAASA

Speiding over alt

For en speidersommer det har vært!

Sjøspeiderlandsleir, speiderbåt-armada, roverleir, korpsleir, gruppeleir, vandreleir, dugnadsleir, internasjonale leirer i Danmark, Sverige, Finland og flere andre land, KFUK-KFUM-speidernes landsleir, NM i speiding, peffsamling, Nordic Adventure Race, Trekløver Gilwell-kurs, speiderkonferanser i Rotterdam, friluftsskoler, Lederfest og enda mer!

Det er ingen tvil – det er full fart igjen etter to annerledes år. Og tusenvis av speidere har fått enda flere minner og venner for livet, takket være en formidabel innsats og gjennomføringsevne fra ledere, stab, foreldre og andre gode, frivillige hjelpere. Vi er ennå i Frivillighetens år 2022, og nå som høsten er her, venter nye planer, terminlister, mål og drømmer – et evig kretsløp som setter varige spor.

Jeg håper du koser deg med dette bladet, med fine bilder av noe av det vi har gjort og med innhold som forhåpentligvis gir inspirasjon til de neste ukene, månedene og enda lengre fram i tid. Har du tips, forslag til innhold eller synspunkter, hører jeg gjerne fra deg!

God speiderhøst!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

FOTO: ALEXANDER VESTRUM

ALLTID BEREDT

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

TRYKT I NORGE NO-145

SPEIDEREN er kortreist, miljøvennlig og produseres på bærekraftig vis. Papiret er fra en av de mest miljøvennlige papirfabrikkene i Sverige. SPEIDEREN trykkes på et svanemerket trykkeri på Aurskog før bladet sendes direkte til deg. Trykt i Norge og trygt for deg som medlem i Norges speiderforbund.

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa
Design: Speider-sport
Forsidefoto: Viktor Daviknes
Trykk: 07 Media
Opplag: 14 650
Redaksjonen avsluttet: 24.8.2022
Generalsekretær: Stine Schultz Heireng
Speidersjef: Håvard Djupvik
Bidragsytere: Ragnhild Stenstadvold, Ksenia Sazonova, Øystein Bøhler, Erling Husby og Helene Bredal

Redaksjonen:
Alexander Vestrum, Amalie Dalhaug Halleland, Aurora Thuve-Rønning, Christian Sangereid, Hanne Kristine Lybekk, Janne Kathinka Fongen

KORTNYTT

AV ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

Do-prat om speiderbygg i Vesterlen

– Speidere trenger ikke porselen, og det gjør sikkert ikke andre folk heller, sier Ivar Nøttestad. Han jobber med speiderbasene som settes opp i Vesterlen krets. Eigersund kommune skal nå avklare om en do med tank er bra nok for bygget der, skriver Dalane Tidende. Alternativet er et eget bygg med vannklosett. ❖

ILLUSTRASJON: LYNGSTAD BYGG AS

FOTO: TORBJØRN MONSEN – SØR-VARANGER AVIS

Speidere i Kirkenes lærte om sikkerhet til sjøs

– Vi er ti speidere og fire speiderledere. Det verste som kan skje, er at noen faller i vannet. De som er med, har kanomerket, hvor de blant annet har lært livredning, sier Michael Tiedemann. Han er speiderleder i Kirkenes. På en tur i juni fikk speiderne lære om sikkerhet til sjøs, skriver Sør-Varanger Avis. Både politi, brannvesen, Redningsselskapet og Luftambulansen var med. Speiderne fikk blant annet se demonstrasjon av flytevest og tørrdrakt. ❖

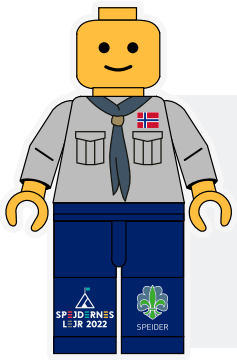
Unge ledere i Oslo fikk pris

– Det er en glede å overrekke årets barne- og ungdomspris til denne flotte og aktive gjengen med unge ledere i 1. Nordstrand speidergruppe, sier Odd Thodesen. Han er president i Nordstrand Lions og kunne tidligere i sommer overrekke prisen til gruppa i kretsen Oslospeiderne. Gruppa ble valgt av en enstemmig jury, skriver lederne i et innlegg i Nordstrands Blad.

– Vi er veldig takknemlige for å bli tildelt denne prisen, sier Baste Brynsrud (21). ❖

FOTO: ESPEN BRYNSRUD

Populært Lego-merke

En del norske speidere var på Spejdernes lejr i Danmark i sommer. Derfor lagde Speider-sport et eget merke for delegasjonen. Det viser en Lego-mann, så det blir knapt mer dansk enn det! I løpet av noen få uker bestilte over 30 grupper merker. ❖

Åmli-speidere med kioskjobb før jamboreen

– Vi må jo sette opp en turnus som barna kan jobbe etter, men så blir det jo oss som foreldre og ledere som står som ansvarlige, forteller Bente Engenes. Hun er leder i Åmli speidergruppe i Aust-Agder krets. Denne sommeren har gruppa hatt ansvar for å drive kiosken ved badeparken, skriver Tvedestrandsposten. Pengene skal gå til turen til verdensjamboreen i Sør-Korea neste år. ❖

FOTO: SIRI FOSSING – TVEDESTRANDSPOSTEN

Speider-NM på Supernytt

NRK Supernytt var til stede på NM i speiding tidligere i går. Har du sett innslaget? ❖

Røy med speiderskjerf

i Lillesand

Speiderne Lillesand har fått seg en helt spesiell venn: En storfugl. Den har til og med fått låne et speiderskjerf.

– Hun er på leting etter mann. Det er derfor hun er helt rolig, forteller speiderne til Lillesands-Posten. Hos storfuglen kalles hannen tiur og hunnen røy. Arten er utbredt i barskog i hele Norge, spesielt i eldre bar- og blandingsskog. Les mer om storfugl i forrige SPEIDEREN! ❖

FOTO: ARNT GEORG ARNTZEN – LILLESANDS-POSTEN

FOTO: THOMAS TRIER

Norske speidere møtte kongen av Sverige

I sommer var 1. Jeløy speidergruppe på landsleiren Jamboree22 i Sverige. Da kong Carl Gustav besøkte leiren, fikk han en gave av de norske speiderne. Gaven var ei turfjøl, og ikke en hvilken som helst utgave: Den er nemlig dekorert med gruppas emblem og hadde også deres jubileumsmerke på seg. Svenskekongen har vært speider siden han var ti år. Han møtte også ukrainske speidere og deltok på avslutningsleirbålet. ❖

Ann Kristin ...

Tips oss

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til SPEIDEREN, så kanskje det havner i bladet: kk@speiding.no

Reddet sjåfør
fra å drukne

Roverne Ann Kristin Hadsel (17), Jonas Fatland (17) og Theodor Haslund (17) fra 3. Laksevåg sjøspeidergruppe fikk i vår vist at de lever opp til mottoet Alltid beredt! Under vårpussen av roverlagets båt oppdaget de at en bil kjørte utfor kaien tvers overfor dem. De slapp det de hadde i hendene og hev seg rundt for å prøve å redde sjåføren, som var alene, ut av bilen. De ba en annen som var til stede om å ringe nødetatene, mens de raskt fikk en jolle på sjøen. Én rodde mot stedet der bilen kjørte ut, mens en annen sprang bort til kaien for å prøve å få kontakt med sjåføren fra land. Heldigvis er det kort vei til brannstasjonen med froskemannskap, og de kom raskt til ulykkesstedet. Det ble utført livreddende førstehjelp på stedet, før mannen ble kjørt til sykehus. ❖

... Theodor ...

... og Jonas reagerte raskt.

FOTO: HENNING BØRVE FIGENSCHOU

Ny samarbeidspartner og merke om gjenvinning og bærekraft

Stena Recycling AS og Norges speiderforbund har blitt samarbeidspartnere. Det skjedde i vår, og nå har samarbeidet resultert i et nytt fordypningsmerke for speidere fra 6 til 26 år.

Da samarbeidet kom på plass, sa salgs- og markedsdirektør i Stena Recycling, Fredrik Eide Aass, dette: – Vi har sett etter en samarbeidspartner i Norge som deler våre verdier, og som kan hjelpe oss med å dele kunnskap og forståelse for gjenvinning og gjenbruk – spesielt til kommende generasjoner. Og i Norges speiderforbund har vi funnet en særdeles skikket partner. Merket heter Gjenvinning, og merkekravene finner du i Speiderbasen. Les mer på sidene 16–17. ❖

Fikk spa-behandling på landsleir

– Jeg kjenner nesten ikke forskjell, for jeg har jo hatt ganske mye gjørme på føttene hele leiren, sier Benjamin Bist (13). Han er KFUK-KFUM-speider i gruppa Nordberg i Oslo. Avisa Dagen har intervjuet ham og medspeideren Storm Alexander Moe (13) på landsleiren Gnist. Under leiren måtte rundt 100 speidere evakueres på grunn av mye regn og gjørme. Men det var altså ikke nok til å hindre noen i å ønske seg en spa-behandling i form av et gjørmebad for føttene! ❖

FOTO: ALICE TEGLE - DAGEN

Tilbudene gjelder ut september 2022 • Foto: iStockphoto

Speiderposen Perform fra Mammut er en tresesongs sovepose laget spesielt for telttur. For her sover du bedre enn i din egen seng... Posene kommer i flere lengder og farger, men de har alle magnetlås i kragen, glidelås på midten og svært god komfort. Gratis frakt!

~~2599,~~

TILBUD 1 949,–

Helium Warmzone er et 3,8 cm tykt liggeunderlag fra Mountain Equipment. Underlaget har litt kroppsform som sparer plass i sekken. God isoleringsevne på 3,6 R som egner seg bra både til vår og høst og det som er i mellom. Bunnen er forsterket friksjonsbelegg som gir god slitestyrke. På vinterstid er det lurt med et ekstra vanlig liggunderlag under.

~~1199,~~

TILBUD 600,–

speider-sport

Speidersport.no

Speidertarp på 4 x 3 meter og kun 1180 gram. Men da regner vi også med de seks fjærlette aluminiumspluggene og de åtte bardunlinene med refleks. I tillegg har vi den hele 16 bardunfester (pluss én i midten) og forsterkninger på alle hjørner og langsider. Så da burde den tåle en speidertur, eller tre!

799,–

Lett speiderkøye med integrert myggnett og mønesnor. Leveres med veldig bra oppheng. Veier kun 877 gram.

~~1499,–~~

TILBUD 790,–

Vår egen, fiiine tallerkenpose.

50,–

Frokosttallerken fra Øyo.

168,–

Liggeunderlag i ren, norsk saueull. Perfekt som underlag i hengekøye og tretelt, og som topping på et middels bra oppblåsbart liggeunderlag. Gratis frakt!

1 014,–

TEKST OG FOTO: HANNE KRISTINE LYBEKK

Mål:
K-8, 9, 12,
S-6

Gøy på vannet

Å forske på noe handler om å prøve ut mange forskjellige tanker og se hva som fungerer. Her er et **morsomt eksperiment** med vann som du kan gjøre både inne og ute!

OVERFLATESPENNING

Vann liker aller best å være «for seg selv». Derfor kan vann ha en naturlig hinne, et tynt «lag» rundt seg. Dette kalles overflatespenning. Det er også overflatespenningen som gjør at vannløpere (se bildet på neste side) og noen andre insekter kan «sitte» på vannet uten å bli våte. Eller at du kan tømme så mye vann i glasset at vannet stikker litt opp over kanten, men uten at det renner over. Bare prøv selv!

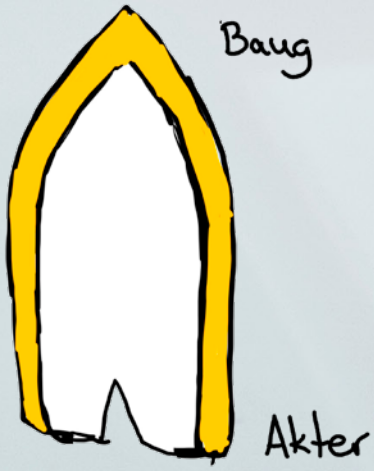
Vi kan leke litt med overflatespenningen og med ulike «drivstoff» du finner hjemme.

DETTE TRENGER DU:

- Tegnesaker
- En bit melkekartong eller annen papp
- Saks
- Q-tips
- Ulike «drivstoff», se egen boks
- Bøtte eller balje fylt med vann

TID FOR Å FORSKE LITT:

1. Tegn opp en enkel båt på melkepappen. Du kan for eksempel tegne av denne på matpapir og overføre til pappen. Lag gjerne flere båter.
2. Klipp ut båtene.
3. Fyll vann i en bøtte eller balje.
4. Bruk en q-tip (bomullspinne) til å teste drivstoffet på båten. Stryk litt «drivstoff» på akterenden av båten (bak, ved hakket).
   Har du et såpestykke, kan du spikke av en liten såpeflis og prøve ut det som drivstoff. Klipp da et smalere hakk i akterenden av båten og klem fast såpeflisen.
5. Sett båten din forsiktig ned på vannet. Hva skjer da?

HVA SKJER?

Drivstoffet bryter overflate-spenningen i vannet. Da får båten energi til å kjøre fremover!

Båten kjører ikke veldig lenge før den trenger mer drivstoff, og etter hvert som det blir mer drivstoff i vannet, blir overflatespenningen ødelagt. Vil du prøve mer, må du skifte ut vannet og kanskje også vaske baljen før du fyller i nytt vann.

FOTO: TIM VICKERS CC

Se hvordan vannløperen kan stå på overflatehinnen! Med de lange beina fordeler den vekten sin godt på en stor flate.

Gjør det til en konkurranse: Har dere en stor nok vannflate, kan dere prøve å få hver deres båt fra start til mål når dere har funnet ut hva som gir båten best fart. Kanskje det er best å forsøke utendørs ❖

Kilder:
naturfag.no/forsok/vis.html?tid=147968
thekidshouldseethis.com/post/experimental-the-soap-boat-water-experiment

HVA FUNGERER BEST SOM DRIVSTOFF?

Du kan for eksempel prøve noe av dette:

- Ketsjup
- Brus
- Matolje
- Flytende håndsåpe
- En liten bit av et såpestykke
- Zalo eller annet flytende oppvaskmiddel

TEKST: CHRISTIAN SANGEREID I **FOTO:** JJ HARRISON

Mål:
S-6, 7

En svevende kjempe

**Hvor stor er en albatross?
Hvor gammel kan den bli?
Hvor langt flyr den?
Her skal vi bli litt bedre kjent med en spennende fugl – vandrealbatross.**

Det finnes hele 22 forskjellige arter av albatross, men vandrealbatrossen er den største. Den er diger!

Eksperiment: Hvor stor kan denne fuglen bli?

Albatrossen kan bli 134 cm lang, fra nebb til halefjær. Hvor lang er du?
En albatrossvinge kan bli rundt 175 cm lang. Hvor lang er mamma eller pappa?
Vil dere leke albatross? Legg deg ned på gulvet. Forestill deg at du er albatrosskroppen. Så kan mamma og pappa eller noen andre som er omtrent så lange legge seg med hodet sitt inntil skuldrene dine og være hver sin vinge. SÅ stor kan en vandrealbatross bli!

BRUKER VINDEN

Den kan også bli skikkelig gammel, hele 60 år! Vandrealbatrossen tilbringer mesteparten av det lange livet sitt i luften, langt ute over havet, på den sørlige halvdelen av kloden vår.

Albatrossene lander på havoverflaten bare når de skal spise eller hvile. Den drar sjelden inn til fastlandet eller til en øy, da er det for å bygge reir på bakken og legge egg. Mammaen legger ett eneste egg annethvert år. Når ungen klekkes, passer begge foreldrene på den i et helt år, til den er klar til å fly sin vei.

Albatrossungen kommer ikke tilbake til land igjen før det har gått ti år! Først da er det på tide for den unge fuglen å finne seg en albatrosskjæreste og bygge reir. Albatrosspar holder forresten sammen hele livet.

Hvert år flyr albatrossen like langt som minst tre ganger rundt hele jordkloden! For å klare det, har den utviklet en sikksakk-teknikk som paraglidere og hangglidere også bruker: den flyr mot vinden og blir løftet høyt opp av vinden – før den svever sakte nedover i den retningen den skal. Da trenger den ikke bruke så mye energi på å fly, enda så stor den er. Før den kommer for langt ned, snur den seg mot vinden og blir løftet opp igjen.

Slik kan albatrossen sveve

i mange timer uten å måtte flakse med vingene en eneste gang! Smart, ikke sant?

FIN NESE

Albatrosser spiser alt de kan finne i havet, men de er veldig glad i blekksprut, krabber, krill, reker, hummer og andre krepsdyr og fisk som kommer opp til overflaten. De kan også dykke 5–6 meter under vann for å få tak i godbiter.

Albatrossen har en fantastisk luktesans: De kan nemlig lukte mat så langt unna som omtrent 20 kilometer!

EN TRUET ART

Vi mennesker er den aller største trusselen for denne kjempefuglen. Når albatrossen dykker etter mat, kan det skje at den snapper til seg agn som brukes på linefiske. Da kan den sette seg fast i kroken og drukne.

Albatrossene bygger reir i store kolonier på det som før var øde øyer, men hvor det nå er masse rotter som spiser eggene og kaniner som ødelegger reirene.

Albatrossungene har det heller ikke så lett. De kan kveles av vårt søppel. Spesielt plast og taurester kveler og forgifter ungene. Foreldrene tar av og til feil, de tror det er mat de har funnet, men mater ungene sine med søppel fra oss mennesker.

Albatross har bare noen få ganger blitt sett i Norge. Som oftest skjer det etter at værfenomenet El Niño har tullet med vindretningene over de store havene. Da kan fuglene komme ut av kurs, altså fly i feil retning.

Albatrossene kan klare vind og bølger godt. Foto: Fer Nando - Unsplash

Klimaendringer og oljesøl er også med på å gjøre livet vanskelig for albatrossen. ❖

Kilde: wwf.no

Ungen til en svartbrynalbatross på Falklandsøyene.
Foto: Rod Long - Unsplash

FAKTA OM VANDREALBATROSS

Latinsk navn: Diomedea exulans

Familie: Stormfugler (fugler som lever mesteparten av livet sitt på sjøen)

Lengde: 107–134 cm

Vingespenn: 254–351 cm

Flyhastighet: opptil 130 km/t i 8–10 timer i strekk

Vekt: Hann: 8–12 kg, hunn: 7–9 kg

Levetid: Opptil 60 år

Mat: Sjømat

Favorittmat: Blekksprut, skalldyr og fisk

Trusler: Mennesker (søppel og plast), rotter og kaniner

UICNs rødliste: Sårbar

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** VIKTOR DAVIKNES

Mål:
F-11, K-1

SVØMMING

Det er noen ganske få ting som er både **gøy og livsviktig** å kunne. Svømming er en av dem.

Lærte du å svømme i sommer, eller holder du på å øve deg? Så bra, for det er veldig lurt å kunne svømme. Og så er det gøy å leke i vannet når du er trygg og kan både hoppe og stupe, dykke og finne på andre morsomme ting!

Kanskje er det en svømmehall i nærheten av der du bor? Mange speidergrupper har svømmemøter av og til. Da får speiderne både leke masse og lære om hva vi kan gjøre for at det ikke skal skje ulykker i vannet. Finn fram badetøyet og bli med, da! ❖

DETTE MÅ DU GJØRE FOR Å TA MERKET:

1. Vis at du kan bryst- og ryggsvømming.
2. Hopp eller stup ut i vannet og svøm noen tak under vann.
3. Trå vannet i minst 30 sekunder.
4. Vis at du kan flyte på magen og på ryggen, og at du kan holde deg flytende i minst to minutter.

Fint med høst!

Det er så mye fint som skjer om høsten, og mye morsomt, hyggelig og spennende å gjøre. Bruk bildelottoen i høst og se om du får krysset av for å ha gjort alle de tolv tingene.

FOTO: ALLY P - UNSPLASH

PLUKK EPLER OG BAK EN KAKE

FOTO: ECHO GRID - UNSPLASH

OPPDAG DEN FØRSTE FROSTEN

FOTO: LARS RØRAAS

SE AT FUGLENE FLYR SØROVER

FOTO: IGARY FULTZ UNSPLASH

HOPP PÅ ISEN PÅ EN VANNPYTT

FOTO: VLADIMIR KRATKOV - UNSPLASH

LEK I DEN FØRSTE SNØEN

FOTO: CONNER BAKER - UNSPLASH

BLI MED PÅ HALLOWEEN!

FOTO: ILLIYA VJESTICA - UNSPLASH

LAG NOE FINT AV HØSTBLADER

FOTO: SPEIDER-SPORT

PLUKK BÆR OG SPIS

FOTO: NASTYA DULHIIER - UNSPLASH

SETT VEKK SYKKELEN FOR VINTEREN

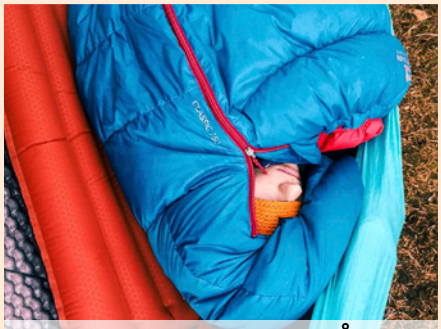

FOTO: SPEIDER-SPORT

SOV UTE MED LUE PÅ

FOTO: TØNSBERG SPEIDERGRUPPE

HA EN BRETTSPILLKVELD

FOTO: KLEMEN VRANKAR UNSPLASH

FINN ET STJERNEBILDE PÅ HIMMELEN

HODEBRY & VITSER

TEKST: KIRVIL KAASA

Kan du finne det neste tallet i tallrekkene?

100 90 80 70 .....

3 6 9 12 .....

11 22 33 44 .....

5 10 15 20 .....

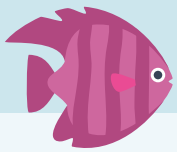
4 18 32 46 .....

7 9 12 16 .....

Fugl eller fisk?

Hvilke av disse ordene er navn på fisk?
Hvilke er fugler?
Hvilke er ingen av delene?

RØDSPETTE
HAKKESPETT
ROGNKJEKS
RITZKJEKS
HARPE
KNURR
HAVMUS
SJØULK
BLÅMEIS
BLÅSTÅL

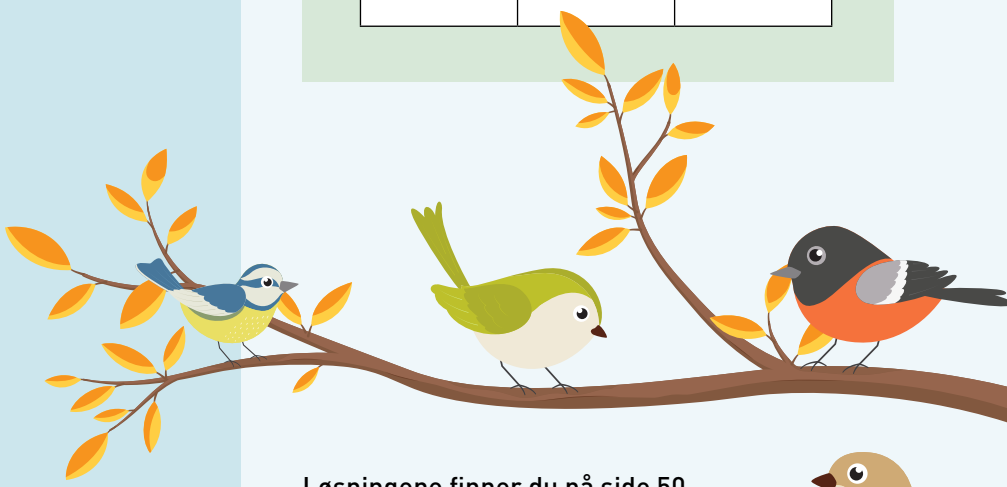
Mini-kryssord

Et lite kryssord kan være en skikkelig nøtt! Klarer du å finne ordene som skal stå i rutene bortover (vannrett) og nedover (loddrett)? Du får litt hjelp av de to bokstavene som allerede står der.

Vannrett:
1. Slette med gress og blomster
2. Kutt som blør
3. Banke

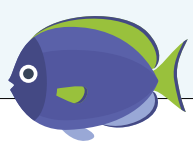
Loddrett:
1. Kort i kortstokken
2. Syredskap
3. Farge

1	2	3
2	**Å**	
3		**Å**

Løsningene finner du på side 50.

HiHiHi! HAHAHA! HiHiHi!

To snegler holdt på å krysse en stille landevei. Plutselig roper den ene:
– Skynd deg! Løp! Det kommer en buss om fire timer ...

Så var det gjøkungen som datt ut av redet og ble helt koko ...

Hva får du om du legger en elefant oppå ei brødskive?
– Ei brødskive som du ikke klarer å løfte ...

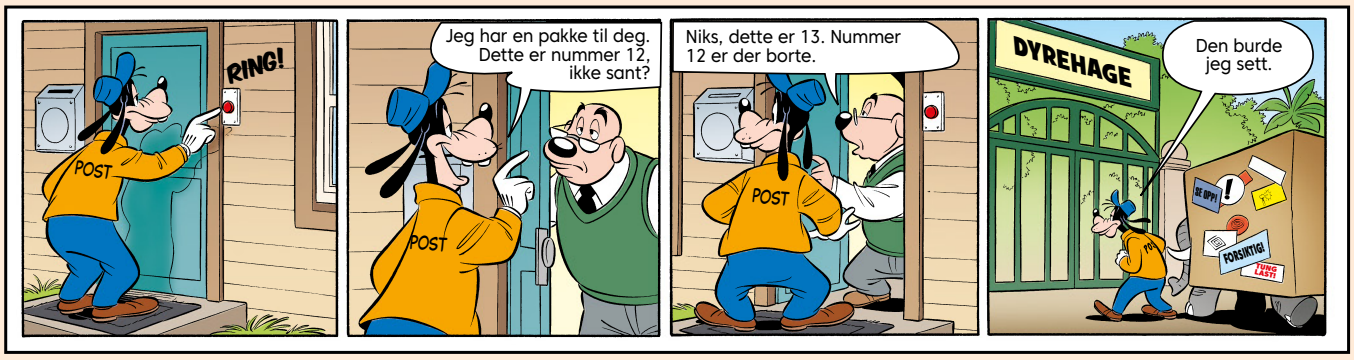
Hva kan en mus trekke like godt som en elefant?
– Pusten!

Hunden som var på vandring i ørkenen tenkte:
– Hvis jeg ikke finner et tre snart nå, så tisser jeg på meg!

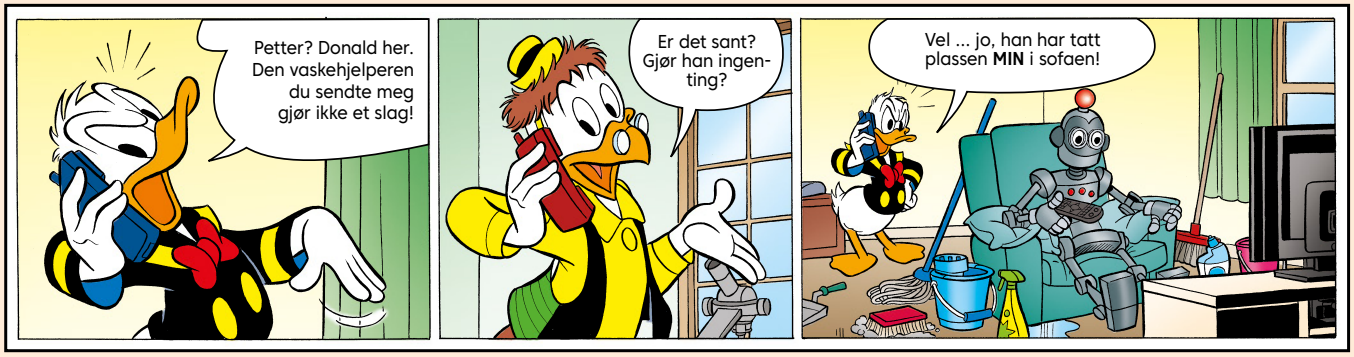
Hvilket dyr på Nordpolen har to pukler?
– En kamel som har gått seg bort.

Fra siden vitser.myiglo.com

TEGNESERIER

H 2019-023

H2018-133

TEKST: INVOLVE OG KIRVIL KAASA I **ILLUSTRASJON:** STENA RECYCLING

Mye kraft i bærekraft!

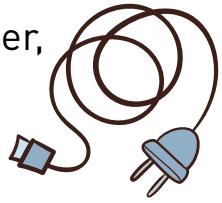
HVA ER FORNYBARE RÅSTOFFER?

Det er naturressurser som dannes på nytt i naturen, for eksempel trær og andre planter. Dermed blir de ikke brukt opp når vi forsyner oss av dem. Hvis vi ikke bruker dem fortere enn de dannes på nytt, da. Det skjer, dessverre.

Visste du at nesten alt forbruk i verden – altså biler, sykler, leker, klær, batterier, mobiltelefoner, lyspærer, byggematerialer til hus og masse annet – er basert på nytt råstoff?

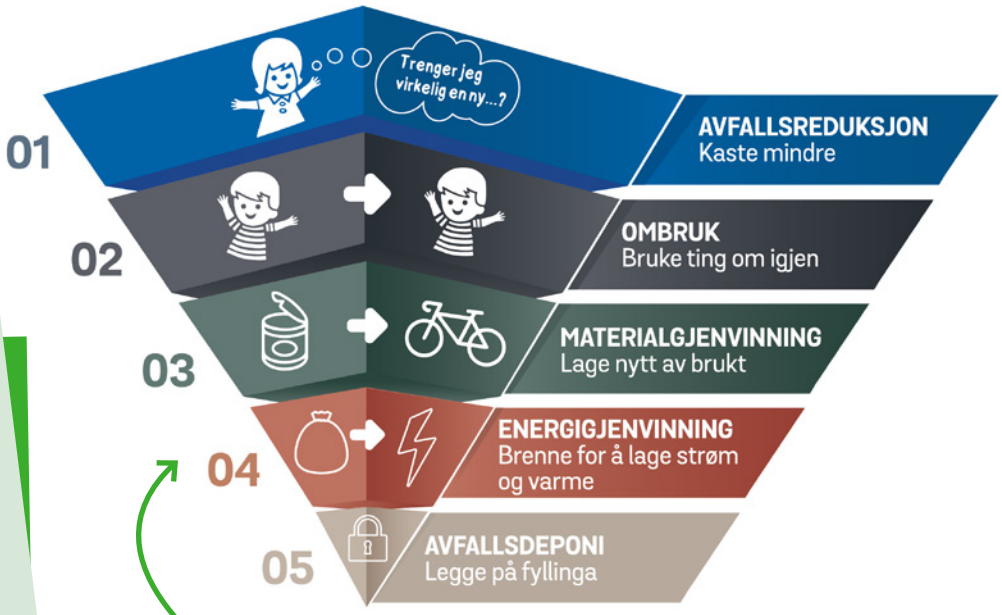

Carl Sebastian på Stena Recycling sitt anlegg i Hommelvik.

Det er nemlig bare én tiendedel, altså 10 %, av råstoffene som gjenbrukes i stedet for å havne på dynga. Her kan vi virkelig bli bedre! Vi må leve mer bærekraftig, det betyr blant annet å forbruke mindre og gjenvinne mer.

Norges speiderforbund har fått en ny samarbeidspartner som er opptatt av dette. Hos Stena Recycling gjenvinnes restmaterialer fra bedrifter og produksjon. I deres verden er ingenting brukt opp – hver eneste dag skapes noe nytt

HVA ER RÅSTOFFER?

Råstoffene kommer fra mineralriket (som for eksempel metaller, bergarter og edelstener), planteriket (trær, bomull, korn, ris, grønnsaker, frukt osv.) og dyreriket (blant annet skinn, kjøtt, melk og egg). I tillegg har vi fossile råstoffer (olje, kull og gass). Råstoffer brukes til produksjonen i landbruket og i industrien og som brensel (drivstoff). Noen råstoffer finnes det mye av på jordkloden, andre er det lite av.

AVFALLSPYRAMIDEN

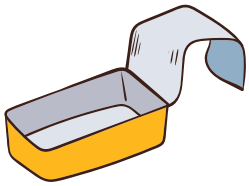
Har du hørt om avfallspyramiden? Den viser hvilke måter vi kan behandle avfallet vårt på. Jo lengre opp i den omvendte pyramiden vi kommer, desto bedre er det for miljøet og for oss. Det er veldig bra for alle oss som bor på jordkloden at vi produserer mindre søppel og at vi klarer å bruke om igjen mest mulig.

FORDYPNINGSMERKET GJENVINNING

Merket er utviklet for alle enheter i samarbeid med Stena Recycling. Du finner alle merkekravene i Speiderbasen.

HVORDAN FOREGÅR ARBEIDET MED GJENVINNING?

Sjekk om dere har en Stena Recycling gjenvinningsfilial nær dere og kan komme på en omvising med flokken, troppen eller laget. Ta kontakt med salgs- og markedskoordinator Carl Sebastian Johansson: carlsebastian.johansson@stenarecycling.com

av noe gammelt. Recycling er engelsk og betyr å resirkulere eller gjenbruke.

Carl Sebastian Johansson jobber hos Stena Recycling: – Hos oss har vi avfalls- og gjenvinningsanlegg for jern, metall, skrapjern, elektrisk og elektronisk avfall, batterier og farlig avfall. Vi gjenvinner nesten alt! Det lønner seg og betyr veldig mye for miljøet.

– Dessverre er det veldig få råvarer som er fornybare, forklarer han videre. – For at vi ikke skal bruke dem opp, er gjenvinning og resirkulering en viktig del av løsningen.

– Speidere er opptatt av miljøet og å ta vare på naturen og klimaet, det er bra! roser Carl Sebastian. – Jeg tror at vi kan lære av hverandre. Det første vi har gjort sammen, er å lage fordypningsmerket Gjenvinning. Speidere i alle aldre kan jobbe med merket. Da får de vite enda mer enn de allerede gjør om bærekraft og gjenvinning. Det er nyttig for alle som vil bidra til en bedre verden!

BÆREKRAFT I BLODET

Det er mange år siden vi mennesker begynte å forstå at det vi gjør påvirker naturen, miljøet og klimaet og livet til menneskene både nå og i lang tid framover. Ennå har vi et godt stykke igjen før vi klarer å rette opp mye av det som skader kloden vår. Det betyr at vi alle må tenke annerledes om hvordan vi tar vare på jorda og atmosfæren. Ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre litt, og noen kan hjelpe oss med å gjøre mer. En av dem er Stena Recycling.

– De som jobber hos oss er nysgjerrige og engasjerte. Hver dag ser de etter måter å gjenvinne mer og skape helt nye verdier av noe som bare er «litt» brukt, forklarer Carl Sebastian Johansson. – Vi pleier å si at vi har bærekraft i blodet, vi brenner for bærekraft. Jeg håper at også mange speidere vil være med på å tenke nye tanker rundt forbruk og gjenvinning, avslutter han. ❖

Kilde: Stena Recycling

VISSTE DU AT ...

- både jern og andre metaller er råvarer som kan gjenvinnes om og om igjen.
- det er billigere, mindre energikrevende og mer miljøvennlig å gjenvinne aluminium enn å fremstille nytt. Aluminium kan gjenvinnes om og om igjen uten at kvaliteten blir dårligere.
- ved å gjenvinne aluminium bruker man bare 5 % av energien som kreves for å utvinne nytt aluminium. Av 670 resirkulerte aluminiumsbokser kan vi for eksempel lage en sykkel!
- i Norge kildesorterer vi nok metallemballasje til å lage 300 000 sykler hvert år.

Eksperiment: Hvor mange tomme makrell i tomat-bokser leverer patruljemedlemmene til sammen til gjenvinning? Samle opp i løpet av to uker. Tell opp og finn ut hvor mye det blir på et helt år.

X 670 =

AURORAS BESTE BOKTIPS

TEKST: AURORA THUVE-RØNNING

Mål: K-2, 13, S-2, V-4

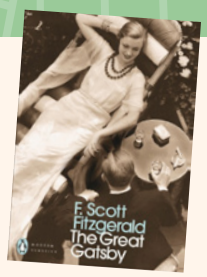
Aurora er journalist i SPEIDEREN-redaksjonen og elsker å lese.

Når høsten kommer snikende, er det alltid godt å krølle seg opp med en god bok foran peisen – eller ved bålet. Her har du fire gode bøker for enhver smak.

THE GREAT GATSBY

av F. Scott Fitzgerald

Nick Carraway flytter til New York på midten av 1920-tallet, i jakten på den amerikanske drømmen. I villaen ved siden av bor Jay Gatsby, en mystisk millionær og festløve med en tåkete fortid. For hvem er denne mannen, som har de mest fantastiske fester uten ende, men som ingen verken har sett eller møtt? Boka er et av de største og mest anerkjente litterære verkene i nyere tid. Den er både spennende og tankevekkende, og den passer for deg som har lest en del bøker fra før av og som vil prøve deg på en klassiker. Boka finnes på både norsk – «Den store Gatsby» – og engelsk.

HJERTESTOPPER

av Alice Oseman

Charlie Spring er den eneste åpent homofile gutten på Truham videregående skole. Nick Nelson er ett år eldre, og er stjernespilleren på skolens rugbylag. Når de begynner å ha timer sammen i et felles fag, utvikler de et vennskap helt utenom det vanlige, og Charlie får etter hvert følelser for Nick. Men hva er sjansen for at den tilsynelatende streite gutten liker han tilbake? Dette er en lettlest tegneserie med masse illustrasjoner og en utrolig spennende handling som garantert vil få hjertet ditt til å stoppe. Du kan låne den på biblioteket, kjøpe den i bokhandel, eller lese den gratis online på webtoons.com. Hjertestopper er en bokserie.

SKAMMARENS DOTTER

av Lene Kaaberbøl

11 år gamle Dina er skammerens datter. En skammer er en person som kan se inn i sjela til folk når hun ser dem i øynene. Dina har arva evnene til moren sin. Når hun ser noen inn i øynene, tvinges de til å fortelle henne sannheten. Moren blir sendt på oppdrag til Dunark-borgen, der en ond fyrste hersker, og Dina må dra og hjelpe moren sin. Men dette er ikke så lett når alt Dina vil er å være normal. Dette er en nynorsk fantasybok for barn og ungdom. Den er både lettlest og spennende, og den drar deg inn i en eventyrlig verden du sent vil glemme. Boka er en del av en serie på fire.

DE FORSVUNNE BARNA (KALDT BLOD)

av Jørn Jensen

De siste ukene har ni barn forsvunnet i området der Tobias bor. Politiet jobber på spreng for å finne barna, men kommer ingen vei. Da tar Tobias saken i egne hender, noe som kan få skjebnesvangre konsekvenser. Dette er den første boken i den lettleste krimserien for barn, Kaldt Blod, og den vil gjøre deg hekta med én gang du begynner å lese. Det er over 20 bøker i serien, med spennende og varierende handlinger, og jeg anbefaler den sterkt til stifinnere eller til deg som ikke har lest så mye før.

TEKST: KIRVIL KAASA

Mål:
K-2, 13,
S-2, V-4

Leseglede

Har du en favorittbok? En som får deg til å le, eller kanskje til å gråte, en som er superspennende eller skikkelig trist? Hvis ikke, kan du jo prøve å finne en ved å ta merket Leseglede!

Som du ser under, tar dere merket sammen i patruljen ved å velge ut og lese to bøker hver og én bok sammen. Noe av det beste med Leseglede er at du kan få gode boktips, for det finnes alltid fine bøker å oppdage! Sjekk for eksempel Auroras beste boktips på forrige side.

På biblioteket kan du spørre en som jobber der om forslag – de er eksperter! Du velger selv om du vil høre lydbøker, lese selv, eller en kombinasjon av de to. Det siste merke-kravet handler om å ha en byttekveld hvor alle tar med seg bøker de er ferdige med. Da kan dere bytte med hverandre og dra hjem med noe nytt, for en bok blir ikke dårligere av at noen andre har lest den før!

SLIK TAR DERE MERKET I PATRULJEN:

1. Hvert patruljemedlem velger selv én bok og leser den. Når det er gjort, presenterer hvert medlem boka for de andre i patruljen.
2. Finn en film som er basert på en bok, og les boka, se filmen og sammenlign dem sammen i patruljen.
3. Gå på biblioteket sammen, lån en bok hver, les bøkene og lever dem tilbake innen fristen.
4. Gjennomfør et bokbyttemøte for patruljen eller for troppen.

Merket finnes for både patrulje og tropp og også for bevere, småspeidere og rovere. ❖

SE RESULTATET AV TESTEN PÅ SIDE 39–41

SPEIDERE VIL UT

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** PRIVAT

Sjokoladefugler på land og vann

Sjøspeiderpatruljer har ofte navn etter sjøfugler som terne og måke, men ikke denne patruljen fra 7. Kristiansand sjøspeidergruppe.
Hils på Kakaostorkene som har testet turplagg!

Kakaostorkene ble i vinter valgt ut som testpatrulje for turplagg fra Tufte Wear, som Norges speiderforbund samarbeider med. Patruljen hadde sendt inn en kort og morsom film til forbundskontoret.

Peff Casper forteller: – Vi hørte om at dere trengte en testpatrulje og at vi kunne søke om å få være det. Det virket gøy, og vi tenkte at vi kunne prøve. Et par, tre møter gikk med til å planlegge og spille inn filmen. Vi hadde ikke noe særlig stort håp om å bli plukket ut, men så gikk det bra!

Hadde dere laget film før?

– Ikke seriøst, men vi har tulla litt med det. Vi har lagd noen videoer

Testet Tufte på turer i vinter og i vår: Arne Storaker (16), Vemund Lunde (16), Albert Møvig (15), Casper Bø (16), Felix Lund (13), Samuel Gavin (14) og Odin Riseth (16). Ikke på bildet: Tobias Warp Ulriksen (16).

i patruljen, og vi er venner utenom speideren også. Derfor har gjort litt av hvert sammen, også litt film.

Hvordan kom dere på å bruke en morsom film som søknad?

– Hehe, vi prøver alltid å ha det gøy, og helt fra vi begynte planleggingen, var det humor som var i tankene. Vi ville overbevise om at vi kunne passe til oppdraget, men på en gøy måte. Det synes vi at vi fikk nokså godt til.

Ja, det ble jo suksess! Var det mye arbeid å lage filmen?

– Vi måtte finne utstyr og kostymer og planlegge, men filminga tok ikke lang tid. Vi gikk til skogen rett ved der jeg bor og begynte, bare. Tanken bak var klar, men noe improvisasjon ble det også. Albert er nokså flink til klipping, så han gjorde det, men vi andre bidro med ideer til redigeringen.

Så ble dere valgt ut og fikk turplagg tilsendt fra Tufte Wear. Fortell hvordan dere testet?

– Vi syntes det var stas å bli valgt ut og å få klær. Jeg tror vi alle har brukt plaggene så mye vi har kunnet. Vi var ganske oppmerksomme på detaljene ved hvert plagg. Etter hvert merker man både gode og dårlige sider ved plaggene, men det er først når man har brukt dem en god stund.

Har dere vært uenige?

– Sokkene er vi litt uenige om

Om bord på Norge speiderforbunds skute Havbraatt skriver speidersjef Håvard Djupvik under på at patruljen kan få kalle seg Kakaostorkene. Casper og Arne følger nøye med.

– noen synes de er for varme, andre mener de er perfekte. Men sånn er vi, vi liker litt forskjellige ting. Noen er kanskje mer kritiske enn de andre. De har drevet med friluftsliv lenge, har mer erfaring med ulike turplagg og har testet med det som utgangspunkt.

Hva slags turer har dere vært på?

– Vi var på overnattingstur til en hytte i vinter og på kortere turer i skogen. Vi har også vært på sjøen og seilt en del, men er det altfor dårlige forhold, drar vi ikke ut. Det har uansett blitt noen flere turer enn ellers på grunn av oppdraget. Vi har brukt plaggene utenom patruljeturene også, som i slalåmbakken og på skiturer.

HJELP FRA SPEIDERSJEFEN

Hvorfor heter dere Kakaostorkene?

– Det er jo egentlig et dumt navn, men vi har gjort det til vårt, skapt en liten greie rundt det.

– En leder i gruppa var skeptisk til navnet vi hadde funnet på, og til at vi ville bytte fra det tradisjonelle, ganske ordinære navnet vi hadde, Måke. Så vi fikk nei, men så var to av oss på tur med Havbraatt, og der var speidersjefen også. Så fikk vi han til å signere en kontrakt som sa at vi offisielt kunne hete Kakaostorkene.

Dere fikk rett og slett speidersjefen med på laget! Det var jo kreativt!

– Ja! Vi har egentlig en navnetradisjon i vår gruppe, at patruljene skal ha navn etter sjøfugler, men vi syntes navnet vi kom på var så gøy at vi ville bryte den tradisjonen.

Er dere glad i kakao og sjokolade også?

– Det er ikke mange turer uten sjokolade, nei! ❖

SE VIDEOEN SOM KAKAOSTORKENE LAGDE

TEKST: OSCAR ELIASSEN FINK

Gøy og kult på NM

NM i speiding er et arrangement for speidere fra hele landet der man konkurrerer innenfor forskjellige oppgaver som er forhåndsbestemt og hemmelig. Det er veldig gøy og veldig kult.

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

Vi lager sjakkbrett.

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

Leirbål er stas!

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

Årets NM gikk av stabelen ved Levanger ungdomsskole. Levanger ligger ganske midt imellom Trondheim og Steinkjer.

Temaene speiderne skulle testes i var blant annet førstehjelp, matlaging og kreativitet, og en oppgave handlet om å tegne et kart over området. Selv om det var et sterkt konkurranse-instinkt under oppgavene, kom deltakerne ut av det som venner. Det var 110 patruljer med i mesterskapet. Til slutt vant Ørn fra Førdespeida-rane. – Det føles skikkelig bra å være norgesmestre i speiding! jublet de glade vinnerne. Andre-plassen tok patruljen Funn-ku fra Madla speidergruppe, mens Pangolin fra Grimstad KFUK-KFUM-speidere ble nummer tre.

Det var meldt masse regn hele helga, og speiderne hadde selvsagt tatt med seg regntøy, men heldigvis ble det også mye sol og varmt. Under leirbålet underholdt elever fra Musikk, dans og drama på Ole Vig videre-gående skole i Stjørdal. – Det absolutt kuleste med årets NM i speiding er at det var så mange her og at vi har fått nye venner, avslutter vinnerpatruljen. ❖

FOTO: KATINKA ROSBACH

Hurra, vi vant! Patrulje Ørn fra Førdespeidarane.

FOTO: HÅKON KRISTOFFERSEN

FOTO: HELEN SOLA NORLAND

Kortspill.

FOTO: KATINKA ROSBACH

TEKST: KSENIA SAZONOVA

Tid for å planleke

Sommeren er over, nå starter et nytt og spennende speiderår. Det er som et blankt ark, men fullt av muligheter. Det gjelder å fylle arket med spennende aktiviteter for patruljen!

Å legge en møteplan for hele høsten, er lurt. Da slipper du å måtte finne på noe i full fart dagen før patruljemøtet. Når alle i patruljen er med og planlegger, blir møtene mer varierte og patruljens medlemmer fornøyde.

Gjør planleggingen om til en lek – en slags planleking! Under er forslag til en morsommere planlegging. Har dere mange yngre speidere i patruljen, gjennomfør punkt 1 og 2 i fellesskap og la peffen og assen ta seg av punktene 3 og 4.

1. **En fot i bakken**: Hvor står patruljen i dag? Hva har dere gjort mye av? Lite av? Hvor langt har hver enkelt kommet når det gjelder merker i speiderprogrammet?

   5 minutters pause: Lek en samarbeidslek, som Tusenbeinet eller Hender og føtter (se Speiderbasen).

2. **Drøm stort**: Hva har dere lyst til å gjøre/lære? Bli enige om noen felles mål/ambisjoner for patruljen for det neste halvåret. Finn ut hvilke elementer, punkter eller merker i speiderprogrammet som hjelper dere å nå dem. Alternativ: Tenk utenfor boksen og la sjansen avgjøre, prøv ut Terningplanleken!

   5 minutters pause: Lag kakao med marshmallows oppi ...

3. **Skaff oversikt**: Se på gruppas og troppens terminliste for å få oversikt over datoer for møter og turer.

   5 minutters pause: En morsom lek, for eksempel Pinneleken eller Slurp (se Speiderbasen).

4. **Legg en plan:** Bestem hovedtema for hvert patruljemøte og -tur med utgangspunkt i punkt 2.

PEFFENS HJØRNE

– gir deg svar på mye av det du lurer på som peff. Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

Ferdig! Bra jobba – ta dere en is eller noe annet godt!

Nå gjenstår det for deg som peff å lage en mer detaljert plan for hvert møte. Den bør være klar i god tid før selve møtet for å ha tid til å skaffe og ordne det som trengs.

TERNINGPLANLEK

Utstyr: Terning + trykt eller digitalt eksemplar av Programhjulet (finnes i pdf-versjon på speiding.no), ark og fargeblyanter e.l.

Slik gjør dere:

Runde 1 – Trill terningen: Finn fram terningen og Programhjulet. Hvert patruljemedlem triller terningen én gang. Sidene 1–5 på terningen står for et programområde (fargefelt) på Programhjulet: 1 = Friluftsliv (grønt felt), 2 = Samfunnsengasjement (oransje), 3 = Vennskap (rødt), 4 = Kreativitet (turkis), 5 = Livskvalitet (mørk rosa), 6 = fritt valg blant programområdene.

Den som trillet terningen velger en favoritt blant aktivitetene, merkene og prosjektene fra programområdet terningen viser til. Skriv valget på et ark med en blyant/tusj/penn i samme farge som fargefeltet i hjulet. Når alle har trillet, har dere sannsynligvis fylt arket med møteinnhold i ulike farger. Det gir god variasjon i møtetemaene.

Runde 2 – vær kreative: Hvert patruljemedlem finner to aktivitetsideer som egentlig ikke passer sammen (velg fra Programhjulet, eller finn på noe selv). Det kan være én sommer- og én vinteraktivitet, én inne- og én uteaktivitet, eller aktiviteter som utfordrer helt ulike evner og ferdigheter. Velg én aktivitet dere vanligvis ikke ville ha valgt, sammen med én dere synes er gøy.

Slå sammen de to aktivitetene til en ny og uprøvd! Bruk fantasien og finn på noe som motiverer dere. Eksempel: Kombinasjonen av merket Foto og film og aktiviteten førstehjelp kan bli til en video- eller fotoreportasje fra en førstehjelpsøvelse. Skriv de nye aktivitetsideene på arket.

Gjenta den ene eller begge rundene hvis dere trenger flere ideer. ❖

Premiequiz

Mål: K-3

Hvilken speidergruppe var komiker Steinar Sagen med i?

- ◯ Bøler speidergruppe
- ◯ 1. Holmlia KFUM-speidere
- ◯ 8. Oslo Romsås speidergruppe

Hva er danske Christines favorittrett?

- ◯ Flæskesteg
- ◯ Røde pølser
- ◯ Pannekager

Hva het patruljen Kakaostorkene før?

- ◯ Måke
- ◯ Terne
- ◯ Albatross

Hva gjorde Kakaostorkene for å bli valgt som testpatrulje for turklær?

- ◯ De skrev et eventyr om speidere
- ◯ De vant en quiz
- ◯ De lagde en film på patruljetur

Hvor langt ned kan en albatross dykke for å finne mat?

- ◯ 1 meter
- ◯ 5–6 meter
- ◯ 9 meter

Hvor har speiderne fra Systrond 1 speidargruppe vært på leir i sommer?

- ◯ I Finland
- ◯ I Danmark
- ◯ I Sverige

Hvem fikk møte den svenske kongen på leir?

- ◯ Speidere fra Bodø
- ◯ Speidersjefen
- ◯ Speidere fra Jeløy

Finn rett svar i bladet!

Vinnere av premier fra Speider-sport i SPEIDEREN nr. 2/22: Benjamin Ølmheim fra troppen i Systrond 1 speidargruppe og Henny Wibøe Nærdal fra flokken i 8. Moss speidergruppe vant og får hvert sitt eksemplar av Speider-boka – gratulerer!
Neste gang kan det være du som får denne flotte premien fra Speider-sport!

Svarfrist: 30. september.

Vinn

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL:
Norges speiderforbund, Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Merk konvolutten med SPEIDEREN

DU KAN OGSÅ SENDE SVARSIDEN PÅ E-POST:
kk@speiding.no
Skriv SPEIDEREN i emnefeltet

Honcho Poncho er et pledd fra Thermarest, med hette som er perfekt for å sitte under foran leirbålet, på terrassen en sommerkveld, ta med på seiltur, biltur og all annen utendørsbruk der du ønsker ekstra varme og kos. Pakkes enkelt ned i kenguru-lommen, slik at du kan pakke den hvor som helst du rusler. Gratis frakt!

1 607,–

Tilbudene gjelder ut september 2022 • Foto: Thermarest

Kanoen Ally 16,5 DR er for deg som trenger mye plass og god stabilitet. I en årrekke har denne kanoen vært førstevalget for ekspedisjonspadlere over hele verden. Den rommer fint to til tre personer med bagasje, eller to barn og to voksne. Alt ettersom. Gratis frakt!

~~16 560,–~~

TILBUD 14 199,–

speider-sport

Speidersport.no

Action Explorer er en padlevest fra Regatta, som er utviklet i samarbeid med konkurransepadlere.

761,–

Fold-DryBag CS er et sett med fire vanntett pakkposer fra Exped. Stort vindu gir god oversikt over innholdet.

635,–

Vannkokeren fra britiske Kelly Kettle har en stor vanntank innebygget i pipen. I den lille bålpannen nederst fyrer du et minibål av kvist og kvast før du setter pipen over og får supergod trekk. Da får vanntanken kjempestor flate mot flammen og vannet begynner å koke på bare fem minutter.

849,–

Helinox Chair One er en turstol som er perfekt på kanotur og leir. Gratis frakt!

1 184,–

Tilbudene gjelder ut september 2022 • Foto: iStockphoto

TEKST: RAGNHILD STENSTADVOLD I **FOTO:** PETTER STENSTADVOLD

Eit finsk speidareventyr

Rover og leder i Systrond 1 speidargruppe, Ragnhild Stenstadvold (17), har vært på speiderleir i Finland med gruppa i sommer og har sendt oss reisebrev.

10. juli sette ti speidarar frå Systrond 1 speidargruppe seg på nattbussen til Gardermoen, og slik starta turen til den finske speidarleiren Kajo 2022. Etter ei lang reise var vi framme i Helsinki. Der gjorde vi litt sightseeing, blant anna drog vi til ei festning ute på ein øy, kalla Soumenlinna.

Deretter køyrde vi buss til Tampere for nokre dagar med Home Hospitality. Vi blei tatt godt imot av vertsfamiliane våre, sjølv om det enno var midt på natta. Vi var ca. to speidarar per familie. Mange av oss var i fornøyelsesparken i Tampere. Den eine kvelden møttes alle vertsfamiliane og speidarane for ein kveld med god mat, sauna og bading. Der fekk vi lære om kulturforskjellane, som badstue, eller sauna, som det heiter på finsk.

Fredag 15. juli fortsette vi til leiren. Der møtte vi både nye og kjente, som til eksempel nokre finske speidarar vi trefte på landsleiren i Bodø i 2017! Vi bygde leir og møtte mange av dei vi skulle vere saman med gjennom veka på leir. Alle frå Noreg blei satt saman med nokre finske speidarar. Etter kort tid blei vi gode venner.

MYKJE Å VERE MED PÅ

Det var eit bra leirprogram! Kvar dag var det ein ny "dal" med eit tema å oppleve. Det var Fredsdalen, Actiondalen, Kampdalen, Livsdalen, Eurekadalen og Framtidsdalen. Eurekadalen hadde naturfagtema og likna litt på eit Vitensenter, berre at det var i skogen. Framtidsdalen handla om klimaendringar, kva ein sjølv vil i framtida og meir. Gjennom praktiske oppgåver og utfordringar lærte vi noko samstundes som vi hadde det gøy. I Kampdalen konkurrerte vi blant anna i hinderløype og konkurransar ein ofte ser på TV (Mesternes Mester, Ninja Warrior, moteshow osb.).

Det var òg program om kveldane – opnings- og avslutningsseremoni, sjølvsagt, og disco/rave/dansefestar. Det var mykje musikk, dans og sosialt. Leiren hadde fleire badstuer, blant anna ei som var større enn dei fleste stover! Og so klart måtte vi i badstue meir enn ein gong!

Leirbålskappene våre var veldig populære blant dei finske speidarane. I Noreg har mange speidargrupper sitt eige kappedesign, men i Finland finst det ikkje, vi såg ingen. Vi var omtrent dei einaste med leirbålskappe av nesten 13 000! Det er veldig varierande kva for tradisjonar ein har i speidaren. Vi lærte blant anna vekk «Joggy joggy joggy!».

So var det å ta ned leiren og seie «hadet» til nye venner. Det er noko av det vanskelegaste, spesielt når alle bur langt vekk frå kvarandre og i fleire land. Men ein må berre gjere sitt beste for å møtast igjen! Kanskje på neste store speidarleir eller jamboree?

Speidarhelsing
Ragnhild Stenstadvold

Norske speidarar og finske venner på dansefesten/rave/DJ etter avslutningssermonien. Ragnhild i mørk topp midt på bildet.

TEKST: NETTVERK FOR FRILUFTSLIV I **FOTO:** ØYSTEIN BØHLER

Nettverk for friluftsliv arrangerer gode kurs og samlinger for rovere og ledere, for eksempel padlesamling.

De smarteste tipsene

Mål: F-10

Nettverk for friluftsliv arrangerer blant annet brekurs, vinterkurs og kanokurs og har mye turerfaring! Her deler de sine beste tips for gode speiderturer året rundt, spesielt med tanke på høst og vinter.

- Ha vannflaska i en ullsokk i en snor rundt halsen om vinteren.
- Ha varmt i vann (ca. 40–45 grader) i flaska og ta den med i soveposen for å varme deg opp på kalde kvelder. Husk å ha på ullsokken på flaska, så du ikke brenner deg.
- Putt et meterlangt tau i lomma. Det kan du blant annet bruke til å fortøye kano, måle opp en meter, fikse sekken når reima ryker, eller til å øve på nyttige knuter.
- Knyt av soveposen med tau (det har du i lomma) eller reim hvis posen er for lang – det minker mengden luft som må varmes opp.
- Hekt en karabinkrok i beltet. Praktisk å henge koppen i, eller noe annet du vil ha lett tilgjengelig.
- Har du ikke supervarm sovepose, kombiner en sommerpose og en tresesongs pose. Fungerer minst like bra.
- Lag en «fyrtøypose» med vaselin, bomull, fyrstikker, tennstål, tørr never og annet du tenker er lurt. Da får du til bål over alt alltid – nesten.
- Pulsvanter inni vottene når det er kaldt gjør at fingrene ikke umiddelbart blir iskalde om de må ut av votten.
- Lag lengre løkker på alle glidelåser så du slipper å ta av vottene.
- Dynetrekk med åpning i kortenden fungerer som lakenpose.
- Ta med ekstra batterier til hodelykten.
- Lag et system for hvor du har forskjellige ting i sekken. Følg det! Da er det lettere å finne ting i mørke. Legg ting tilbake i sekken når du er ferdig med å bruke dem.
- Ta på deg tørt og rent ulltøy (fra topp til tå) når du legger deg i soveposen for å sove, det gjør natten varmere og bedre.
- Putt dopapir og håndsprit i en liten pose og ha i sidelommen i buksen, da har du det alltid tilgjengelig når naturen kaller.

GOD TUR! ❖

NETTVERK FOR FRILUFTSLIV

Nettverket består av speiderledere og rovere med interesse for og god kompetanse innen friluftsliv. Nettverket har ansvar for å arrangere og videreutvikle NSFs sentrale friluftslivskurs og å utvikle nye. De er også en referansegruppe og kompetansebank i friluftslivsspørsmål. Kontakt dem på e-post friluftsliv@speiding.no hvis du lurer på noe.

SPEIDER-TV-SERIE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** KATINKA ROSBACH

Steinar, Henrik, Harald, Jenny, Siri, Henrik og Ahmed viser speiderhilsenmangfold i leiren i Maridalen.

Speiding på tull og litt på ekte

I september har speiderrealityserien Alltid beredt premiere på TV Norge og discovery+.

Kan komiker Steinar Sagen gjøre ekte speidere av seks kjendiser?

I mange år var Steinar Sagen med i speideren, og i serien Alltid beredt leder og veileder han Siri Kristiansen, Jenny Skavlan, Harald Eia, Henrik Mestad, Ahmed Mamoud og Henrik Fladseth – alle kjent fra humor- og teaterscener, radio og TV – når de skal prøve seg på speiderferdigheter og -merker. Serien ble spilt inn i sommer.

LOCATION SPEIDERLEIR

Vi besøkte «speiderleiren» i Maridalen ved Oslo en fin og varm dag. Speidere fra Nes-Årnes speidergruppe har hjulpet til med å bygge leir til innspillingen. På leirområdet traff vi Steinar og et par av wannabe-speiderne.

Dere gjør så mye gøy her!

– Ja, hehe, det er sant, jeg har bada i elva og alt. Og så er det artig å sette speideren på kartet igjen. Men det blir jo en litt tullete variant av det vi kjenner fra før.

Hvordan har det vært å være speider igjen?

– Det er helt magisk! Jeg blir umiddelbart tatt tilbake til da jeg var sånn 14–15 år. Kjempegøy! Henrik Mestad er den eneste andre her som har vært speider, og han får sånne flashbacks, våkner om natta og kommer på speidersanger og sånt. Så det er bare kos!

Blåse, blåse, blåse! Det regner godt, men Henrik Fladseth gjør sitt beste for å få fyr.

Hvilken speidergruppe var du med i?

– I 1. Holmlia KFUM-speidere. Og Henrik var i 5. Grefsen. Han var innom speideren i to omganger, men den første har han helt glemt, konstaterer Steinar og tørker svetten av panna i solsteiken.

– JESUS ER BRA, ALTSÅ

– Jeg fikk alltid beskjed om det i KFUM-speider'n, at det er ikke noen særlig forskjell: «Det er litt mer Jesus her, kanskje, men det er Jesus der også, i speiderforbundet.» Men Jesus er bra, altså. Det er ikke så mye Jesus her, da. Er nok litt nedtonet.

I serien er du en slags karakter, hva har inspirert den?

– Altså, jeg er jo meg selv, men jeg er den jeg tror jeg ville vært hvis jeg skulle blitt speiderleder i virkeligheten. Det jeg husker fra de speiderlederne jeg har hatt, er at man må ta på seg en sånn autoritetsmaske, man må liksom (her snakker han med høy stemme): «Yes, ålreit, da samles vi her!» Du må heve stemmen og gjøre deg myndig, selv om du kanskje ikke er vant til det fra arbeidslivet eller privat. Når du har på deg speiderskjorta … det skjer noe, så jeg har tatt på meg en rolle hvor jeg er litt sånn besservisser, hehe, og inspirert av lederne mine, som sagt.

Hva har vært mest moro?

– Det er gøy å se når de setter i gang med oppgaver de får og skal lage surringer og knyte og gjøre alle de tingene som man gjør i speideren og ingen andre steder. Så ser jeg på og tenker: «Hæ? Skjønner dere ikke hvordan dere skal feste to stokker til hverandre?» Så den oppdagelsen, av at jeg har en del sånne «handymangreier» fra speideren, er jo veldig gøy å se, hehe. De som ikke har vært i speideren, de knoter jo veldig. Jeg kan nesten ikke forstå det!

Synes du de er gode speidere, da?

– De viser veldig respekt for det, det er noe med det å få på skjerf og skjorte. Så de, hehe, prøver å framstå som speidere. De gjør så godt de kan. Så, ja, absolutt.

Har det gitt deg mersmak, da?

– Eh … det har gitt mersmak til å lage mer av dette! Men til å overta en tropp og være leder, det føles som et annet ansvar. Men jeg har veldig lyst til at mine egne barn – jeg har en sønn på seks – skal begynne i speideren. De beste minnene fra barndommen min er stort sett fra speiderleirer og sånn. Så, ja, jeg skal prøve å lure ham inn der, svarer han med et glis.

SOLID OPPLEGG I BÅNN

– Jeg tror jeg begynte i speideren litt fordi mora mi tenkte sånn: «Han er åpenbart ikke noe idrettstalent, så kanskje speideren er noe, der er det kristendom og gode verdier, så slipper han å bli narkoman når han blir eldre …»

Enten, eller?

– Ja, haha, enten, eller!

Det er lenge siden Steinar Sagen var speider, men han deler gjerne sine egne betraktninger om hva speideren handler om:

– Speideren er jo veldig todelt, du har det opplegget, ikke sant – skjorta, alt man skal gjøre, surringer, Kristus, alle det der. Og så har du den andre delen, det mer militsaktige, jeg husker kamuflasjeutstyr, kniver, alle de greiene der. Det er gøy å prøve å bryte med opplegget, liksom …: «… ah, andakt er døvt, vi stikker og gjør noe annet i stedet!» Men det er viktig at man har et opplegg i bånn, og så kan man tillate seg å gjøre de andre tingene. Så for meg var speideren det å være litt i opposisjon til selve opplegget. Selv om vi selvfølgelig gjorde det vi skulle også. Og sang speiderbønnen. Og hadde på redningsvest.

SØPPELSUKSESS

– Og så var det litt sånn at pinnebrødet skulle være svidd utenpå og rått inni, og smaken av det brente sammen med den deigen, det er noe med det. Og samholdet får man uansett om man følger opplegget eller gjør det litt mer sånn … hehe … militært.

Er det noen aktiviteter her du har satt ekstra pris på?

– Noe jeg synes var veldig gøy, jeg vet ikke hvor sterk forankring det har i virkeligheten, da, det var å lage en redningsvest av søppel. Det gikk overraskende bra, alle tre patruljene klarte å lage en velfungerende redningsvest. Altså ikke en flytevest, men en redningsvest som holdt meg på ryggen, også i bevisstløs tilstand. Så hvis ikke dere bruker denne aktiviteten allerede, så anbefaler jeg den!

– SOM EI KULE!

Kari Benoninsen er produsent for serien hos Monster: – Dette blir veldig bra! konstaterer hun fornøyd. – En spør seg jo alltid mange ganger underveis i produksjonen: Blir dette gøy? Men det ser vi at det gjør, det funker som ei kule! Nå skal vi sette dette sammen til ti episoder à 43 minutter, og fordi speiderne våre er morsomme hele tiden, blir det en utfordring å kutte i alt vi har filmet.

Deltakerne er delt inn i tre patruljer, Kongeørn, Lemen og Rognkjeks. – Patruljene tar merker hver dag, forklarer Kari.

– Du kan si at det er ekte speidermerker med en vri. Vi har jo måttet tilpasse merkekravene noe. Utgangspunktet er merker og aktiviteter fra Speiderbasen og Aktivitetsbanken, og så tenker vi sånn: «Hvordan kan dette bli underholdning? Hvordan gjør vi det slik at det blir morsomt å se på?»

GRUNDIG SPEIDERRESEARCH

Serien er et humorshow, men litt annerledes enn mange andre. – Det er klart vi tøyser med speideren, det er jo et underholdningsprogram, men IKKE uten kjærlighet og varme! understreker Kari. – Det håper vi kommer frem. Steinar korrigerer oss, og noen av oss som jobber med å lage serien har brukt mye tid på å sette seg inn i hva speideren er, i speiderprogrammet og i speiderkunnskap.

– Deltakerne har fått øvd seg på mye forskjellig gjennom uka, men jeg tror vi må kalle dem småspeidere ennå, ler hun. – Men de har klart seg fint, altså, som da de måtte tenne bål i pissregn! Og pioneroppgavene har de også løst bra, og med en morsom vri, bare vent og se! ❖

– Så gjør du sånn! Steinar viser Harald Eia fra patruljen Kongeørn hvordan han skal surre.

– HAR ELSKET HVERT SEKUND!

Siri Kristiansen fra patrulje Rognkjeks:

Hei, Siri, hvordan har det vært å være speider?

– Det er en gavepakke til den delen av meg som liker å være ute, liker å bygge ting, finne ut av ting og føle seg selvstendig ute! Jeg har elsket hvert eneste sekund av det!

Du var ikke speider da du var liten?

– Nei, dessverre!

Hva har du likt best?

– Jeg synes alt som skal bygges er veldig gøy. Jeg er ikke så glad i de kreative oppgavene, som å lage rop og sette opp skuespill og de tingene der. Men bål, og å spikke, alt som har med håndverk å gjøre, det er gøy. Vi har ikke lært noen knuter ennå da, det har jeg veldig lyst til. Leiren er ikke helt slutt ennå, så det bør komme noen knuter!

TEKST: HANNE KRISTINE LYBEKK I **FOTO:** PRIVAT

Christine fra Danmark

Kanskje du byttet skjerf med Christine på Spejdernes Lejr i Danmark i sommer? Hun prøvde nemlig å bytte med så mange hun klarte!

Speider CV: Speider siden 2015
Speiderleder
Navn: Christine Timm
Alder: 17 år
Organisasjon: De grønne pigespejdere
Fra: København, Danmark
Favoritt sitat: «Treat people with kindness» – Harry Styles
Aktuell: Er Young spokes girl på Girls Act Conference. Girls Act er et initiativ fra De grønne Pigespejdere. Gjennom Girls Act arbeider speiderne for å styrke likestillingen og jenters muligheter.

FAVORITTMAT FRA DANMARK

– Flæskesteg, kartofler, brunsovs, brunekartofler og rødkål. Dette spiser de fleste dansker på julaften.

HVORDAN FOREGÅR SPEIDINGEN DERES?

– Vi gjør mye forskjellig, men på nesten hvert møte har vi noen sanger og danser. I min gruppe bruker vi hele kroppen aktivt for å lære.

HVA BØR MAN OPPLEVE I DANMARK?

– Du bør besøke Vesterbro i København by, den bydelen jeg vokste opp i. Jeg liker den så godt på grunn av mangfoldet av mange ulike kulturer som er samlet på et lite sted. Det er et artig område å utforske, spesielt hvis du er glad i Geocaching!

HAR DU EN DRØM FOR FREMTIDEN?

– Jeg har veldig lyst til å reise verden rundt for å se hvordan speiding foregår i andre land. I tillegg vil jeg veldig gjerne vandre pilegrimsveien til Santiago de Compostela i Spania.

HAR DU EN LEK Å DELE MED NORSKE SPEIDERE?

– Vi har et kortspill kalt "røvhul", et spill hvor målet er å kvitte seg med alle kortene. (Reglene finner du ved å søke på røvhul og kortspil.)

VIL DU BLI VENN MED CHRISTINE?
E-post: christinetimm@icloud.com
Instagram: christine.b.timm

TEKST: JANNE K. FONGEN I **FOTO:** VIKTOR DAVIKNES

FOTO: TONY TRAN - UNSPLASH

Ved pensumoverdose ... studentspeiding!

Speiding som student er GØY!

Flyttet til et nytt sted for å gå på skole? Eller kanskje du allerede studerer, men har lagt speidingen til side for en stund? Studentspeiding er engasjerende, gøy, internasjonalt og gir et avbrekk fra lesingen!

– Noe av det beste med studentspeiding er at du kan ha det moro som rover uten å kjenne på «lederpresset» som du gjerne kjenner i «vanlige» speidergrupper, forteller Anna Larsen Rossvang (21) som startet Bergen Studentspeidergruppe da hun flyttet til Bergen for å studere.
– Det kan være både gøy og givende å være leder, men med så få roverår og så mange muligheter er det gøy å kunne drive «bare» rovering også, fortsetter Anna.

INTERNASJONAL SPEIDING

– Det er veldig typisk at utvekslingsstudenter blir med på mye rart når de først er et annet sted, og dermed har vi fått med et par internasjonale speidere. Det har vært spennende, og vi har lært mye om speiding i andre land.

SPEIDERGRUPPE OG STUDENTORGANISASJON

Anna samarbeider med to andre flinke rovere om både den praktiske speideraktiviteten og det organisatoriske. Sammen utgjør de styret i gruppa. Bergen studentspeidergruppe er både en egen speidergruppe og en studentorganisasjon. – Det gjør at man lett kan bli medlem i studentspeidergruppa, selv om man ikke er speider fra før, og at man kan være med selv om man ikke er student, forklarer hun. De har hatt med seg rovere fra andre speidergrupper, kanskje uten eget roverlag også.

STUDENTSPEIDING ER MYE

Studentspeidere driver med mye gøy og spennende. – Kokkemerket var en stor hit blant studentene, de kunne bare møte opp, lage og spise gratis mat, ler Anna. Ellers har de hatt klatremøter, grilling, brettspillkvelder og planlagt og gjennomført Iscout for kretsen – et internasjonalt, nettbasert rebusløp for rovere og ledere.

Noe av det morsomste gruppa har gjort, var Snobbetur. – Vi dro på dagstur i fine kjoler og dress, pyntet bordet med hvit duk, fine glass, flere sett med bestikk og hadde tale. Vi hadde også en seremoni der alle fikk et speidernavn. – De internasjonale studentene var overrasket over at vi ikke hadde speidernavn og introduserte oss for det. Alle fikk sitt eget speidernavn i solnedgangen på turen, forteller Prærieulven (eller Anna, da). ❖

Speidernavn gis på skikkelig vis! Lagleder Prærieulven døper Ellisiv som får navnet Linselus.

TA EN PAUSE FRA LESESALEN!

1. Kjenner du speidere på stedet fra før? Ta kontakt! Alle vil ha med seg én til.
2. Spør kretsstyret om studentspeiderlag, aktive roverlag og gode speidergrupper. De har best oversikt!
3. Start din egen studentspeidergruppe! Både kretsstyret og forbundskontoret kan hjelpe deg.

Ingen fest uten dans! The Banana Song skapte magisk stemning på snobbetur. F.v: Åsmund Bergo Aarvik, Ellisiv Solberg, David Oliver Berglund-Seland, John Kristian Sønneland Soltvedt.

TEKST: KIRVIL KAASA I ILLUSTRASJONS**FOTO:** ARILD STORAKER

Mål:
V-4, 5, 7

Kan du gi mental førstehjelp?

Den første hjelpen vi kan gi på et ulykkessted kan være helt avgjørende for liv og helse, har vi lært. Noe liknende kan vi godt si om det å være der når noen er triste etter å ha opplevd noe vondt.

Så å si alle erfarer én eller flere ganger i livet noe som er så trist eller vondt at det ikke er til å holde ut. Slik kjennes det, i alle fall. Sånn er det å leve, det er ikke alltid enkelt, bekymringsfritt og morsomt. Heldigvis kommer vi oss som regel gjennom det meste, og i ettertid kan en trist og vond hendelse gi oss verdifull livserfaring, selv om vi kanskje helst skulle vært den foruten. Ofte kan vi bruke erfaringene til å hjelpe oss selv og andre neste gang det skjer noe kjipt.

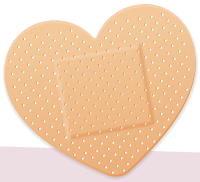
NÅR DET «SMELLER»

Men den som opplever kjærlighetssorg, at noen blir rammet av en alvorlig ulykke eller sykdom, dødsfall eller en annen krise, har behov for støtte og omtanke for å komme seg godt gjennom det verste. Er du klar for å være der når det trengs?

Mange synes nemlig det kan være veldig vanskelig å vite hvordan de skal oppføre seg overfor den som er rammet. Dessverre er det ganske vanlig å oppleve at andre trekker seg unna deg når du opplever et slags «bombenedslag» i livet. Det kan komme av at man er usikker på hvordan man kan trøste. Det er heller ikke så lett å vite, for vi er forskjellige, og det finnes ingen «oppskrift» som funker for alle.

VIS AT DU BRYR DEG

Men den gode nyheten er at du ikke trenger å gjøre så mye eller si noe veldig smart! Det viktigste er ikke å løse problemet for den som sørger, men at du viser at du bryr deg, og det kan funke fint, selv om du kjenner deg usikker og klønete i starten. Her er noen tips:

TIPS TIL MENTAL FØRSTEHJELP

- Den som sørger kan se ut som om h*n vil at andre skal holde avstand, men det er ikke sikkert det stemmer. Forsøk å få blikkontakt, smil, si hei. Gå forsiktig fram hvis du blir avvist, men prøv igjen!

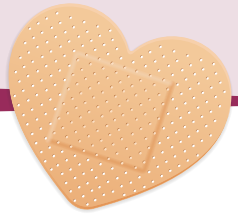
- Ord kan kjennes tomme og meningsløse i møte med en som sørger, det er helt vanlig å være usikker på hva en skal si. Men det går an å si akkurat det: «Jeg hørte om det som skjedde, det er så trist, jeg vet ikke helt hva jeg skal si.» Det kan faktisk funke som en start.

- Inkluder den som sørger, inviter med på noe hyggelig. Respekter et nei, men prøv igjen neste gang! Selv om en ikke har lyst til å være med, kan det kjennes godt å bli invitert, og kanskje er den som har det vondt klar til å bli med når det har gått litt tid.

- Lytt mer enn du snakker, og ikke tenk at du trenger å løse noe. Det kan være god nok hjelp å få lufte tankene sine. Ikke si: «Jeg vet akkurat hvordan du har det.» for det gjør du sannsynligvis ikke.

- Vær raus og tålmodig. Ikke treng deg på hvis du merker at det ikke blir tatt godt imot, men prøv forsiktig igjen en annen dag. Respekter at noen trenger lang tid på å komme over en sorg og at det kan gå i bølger. Det er ganske vanlig å kjenne på at andre kan tenke, eller kanskje til og med si «Men NÅ må du da være ferdig med å være så lei deg!»

- Hvis du selv bekymrer deg mye for vennen din, snakk med noen om det! Husk at dere først og fremst er venner. Du kan være en god og viktig støtte, men kanskje trenger vennen din også hjelp fra andre. ❖

Mål:
K-2, 4, 5, 6, 7

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** PÅL CHRISTENSEN – STAVANGER AFTENBLAD

VISSTE DU AT ...?
Ordet amatør kommer av det franske amateur, «en som elsker». En amatør er en person som utøver et fag eller en aktivitet fordi vedkommende liker, eller altså elsker, å gjøre det!

Samband

Om en drøy måned er det JOTA-JOTI, det er en god mulighet for roverlaget til å jobbe med fordypningsmerket Samband. Da får dere kunnskap er både nyttig og morsom!

Radiosamband er en kommunikasjonsmåte som er mye brukt i forbindelse med beredskap, for eksempel lete- og redningsaksjoner. Speidere kan bruke forskjellige typer kommunikasjonsradioer som ikke krever spesiell tillatelse, men det er viktig å vite hvordan slikt utstyr fungerer, monteres og skal brukes. Når du behersker utstyret og kommunikasjonen, kan du lettere konsentrere deg om budskapet du vil nå andre med. Det kan være avgjørende i en krisesituasjon!

SLIK GJØR DERE:

1. Gjennomfør riktig montering og vedlikehold av en kommunikasjonsradio. Du skal kunne montere antenne, mikrofon, høyttaler og strømforsyning, samt kjenne til lading av ulike batterityper.
2. Lær deg hvilke faktorer som har betydning for utbredelsen av radiobølger (frekvens, atmosfæriske forhold, effekt, følsomhet, antenne, terrengvariasjoner, geografiske forhold som vegetasjon, bygninger, vann m.m.).

VELG OGSÅ TO AV DISSE OPPGAVENE:

1. Lage et blokkskjema av en radiomottaker og forklare hva som er hva og hvordan det funker.
2. Gjennomføre et radiopeileorienteringsløp – også kalt revejakt – med fem poster.
3. Delta i planlegging og gjennomføring av kretsens eller gruppas JOTA-arrangement. Delta i samtaler og loggføring.
4. Kjenne de viktigste ekspedisjonsordene til bruk ved radiosamband. Planlegge og gjennomføre et sambandsoppdrag med bruk av kommunikasjonsradio i forbindelse med et speiderarrangement.
5. Vite forskjellen på de ulike mobiltelefonsystemene/mobilnettene, og kunne forklare begrensninger ved bruk av mobil som kommunikasjonsmedium på tur.

«Sierra–Mike–Alpha–Romeo–Tango!»
Over radio kan det være dårlig forbindelse og vanskelig å høre nøyaktig hva som blir sagt. Mange bokstaver høres også ganske like ut for eksempel F og S, M og N. Det blir lettere å kjenne dem igjen hvis du bruker det internasjonale bokstaveringsalfabetet. Å lære seg det, inkludert de skandinaviske Ærlig, Østen og Åse, er ikke noe merkekrav, men er uansett SMART! ❖

TIPS TIL GJENNOMFØRING
Trenger dere hjelp til å gjennomføre aktiviteter knyttet til merkekravene, ta kontakt med den lokale radiogruppa. Norsk Radio Ræle Liga (nrrl.no) har oversikt over disse / lokale radioamatører.
Har gruppa eller kretsen allerede kontakt med radioamatører som hjelper til med gjennomføringen av JOTA, henvend dere til dem.

De aller fleste lokale radiogrupper har utstyr, antenner og det som ellers trengs, slik at dere kan gjøre avtale om bruk av utstyr når dere skal jobbe med merket.

TEKST: KIRVIL KAASA OG KAKAOSTORKENE I **FOTO:** PRIVAT

Turplaggtesten

KAKAOSTORKENES KLESTIPS

Arne: – Det er ikke gøy å fryse, så kle deg litt varmere enn du tror du trenger. Blir du først kald, blir du skikkelig kald!

Casper: – Ikke undervurder verdien av gode sokker. Ta godt vare på dem og pass på å holde dem tørre, men ha med sokkeskift!

«Holder fuktighet/regn ute» – enig eller ikke? Kakaostorkene noterer på et skjema hva de synes om hvert av turplaggene.

Det er viktig å vite hvordan du skal kle deg: ull innerst, beskyttelse mot vind og vann ytterst og et mellomlag når du trenger det. Men det finnes et enormt utvalg av turtøy, og prisene og kvaliteten varierer en god del. En av produsentene er Tufte Wear, som Norges speiderforbund og Speider-sport samarbeider med. De har laget mange av profilplaggene våre.

Gjennom vinteren og våren testet speiderne i patruljen Kakaostorkene hvert sitt sett med turklær fra Tufte Wear. Målet var å finne ut hvor godt plaggene fungerer på speiderturer i forskjellige typer vær og temperatur.

FAVORITTENE

Etter å ha brukt klærne på ulike turer gjennom flere måneder, svarer speiderne nesten i munnen på hverandre når de blir spurt om de har fått noen favorittplagg:

– Boblejakka, helt klart. Den er det diggeste plagget!
– Jeg bruker også jakka mest.
– Jeg og, men stillongsen er blitt favoritten min.
– Både stillongsen og overdelen, hele settet.
– Jeg er delt mellom jakka og ullfleecen.
– Enig med Albert, jeg bruker jakka mest, men jeg liker ullundertøyet best.
– Jeg ble veldig svett av de sokkene!

Kort oppsummert er de stort sett veldig fornøyde, men har de noen tips til Tufte Wear til forbedringer?

MER BEVISSTE

– Vi er jo ikke eksperter på klær, men det er noen detaljer som de kanskje vil like å høre om. Et eksempel er fra jakka, forklarer patruljefører Casper. – Hele patruljen ..., begynner han, men her protesterer de andre høylytt, så han må nyansere litt:
– Eller noen av oss, i alle fall, hadde foretrukket tommelhull på ermene. Det lille båndet på glidelåsen på jakka, det du drar i for å lukke og åpne, er litt for slakt. Det hadde vært fint med en annen løsning. Men det er småting.

Hva erfarte dere, bortsett fra fordelene og ulempene ved plaggene?

– Vi er blitt mer bevisste på hvordan plaggene kan brukes under ulike forhold, og på når de ikke er så godt egnet. Vi er også litt mer oppmerksomme på kvalitet og hvor mye det har å si.

Les intervjuet med Kakaostorkene på sidene 20–21.

TUFTE RAVEN BEANIE (ullue): Svært lett og sitter fint rundt hodet. Luen er god og varm i de fleste tilfeller, men fordi den er så lett og luftig, står den ikke imot vind og regn så godt. Da er den ikke like varm, og den blir nokså fort blaut.

Luen har en oppbrett som kan justeres etter behov. Du slipper at den glir ned i øynene, noe som kan være irriterende, og den er god å bruke, uansett hva du holder på med. Den klør ikke noe særlig, men på pannen kan du kjenne det etter å ha hatt den på i en time eller to.

TUFTE LYNX DOWN HYBRID JACKET (tynn boblejakke):
Jakken er passe varm når den brukes under de værforhold den er ment for, men en kan altså bruke den i veldig mange tilfeller. Blir du for varm, er den lett å knyte rundt livet. Å dra glidelåsen ned hjelper godt for å regulere temperaturen. Jakken er elastisk på enkelte steder hvor det ikke er brukt «boblestoff». Dermed kjennes den mer fleksibel. Du aldri er redd for at jakken skal revne i bruk.

Glidelåsene er fine, men snoren til å dra i for å åpne eller lukke jakken er knyttet i en knute som fort går opp. Snoren glir lett ut, og en ender opp med å dra i metallet, noe som er mildt irriterende.

Jakken er overraskende vindtett, spesielt til å være en boblejakke. Den tåler ikke vann særlig godt, men det er heller ikke formålet. Vil du bruke den i regnvær, er det lett å dra en tynn jakke utenpå.

Passformen er svært god, strikkene i plagget former jakken rundt deg, enten du har flere lag på, eller bare en t-skjorte. Den som liker «tommelhull» på jakkeermene, vil nok savne slike. Etter å ha brukt jakken en stund oppdaget vi en praktisk, liten lomme på innsiden.

TUFTE BAMBULL® LONG JOHNS SWITCH (stillongs ullundertøy):
Stillongsen har en veldig god strikk rundt livet og rundt anklene, sitter perfekt. Stoffet er unikt, og en kjenner ingen klamhet.

Smart egenskap: Plagget kan vrenges og brukes på den andre siden, noe som kan være gunstig.

Vi vet ikke hvilken magi Tufte Wear har brukt i stillongsen sin, men plagget klør ikke i det hele tatt, selv etter mange timer, og uansett aktivitet. Stillongsen føles nærmest glatt på huden og er svært komfortabel.

TUFTE BAMBULL® CREW NECK SWITCH (overdel ullundertøy):
God og varm og matcher stillongsen på så godt som alle punkter. De to plaggene brukes ofte samtidig. Fargene og designet til plaggene er like, dermed ser de bra ut sammen.
Genseren har strikk på ermene, men ikke i livet, men om en stapper plagget inn under stillongsen, sitter det perfekt og uten å skli opp av seg selv.

Akkurat som stillongsen kan plagget vrenges for å brukes på den andre siden. Lurt!

Det virker som om Tufte Wear har hatt den samme trollmannen eller heksen som lagde stillongsen til å lage denne. Genseren klør faktisk ikke i det hele tatt, uansett hvor lenge du bruker den. Fantastisk! Har du genseren og stillongsen, trenger du aldri å skaffe deg nytt ullundertøy.

TUFTE WILLOW SOFTSHELL JACKET (turjakke):
Bruk denne ytterst, over flere lag, ellers blir du fort kald, selv i mildt kjølige forhold. Jakken har god passform. Fungerer godt både til aktivitet og når du sitter i ro ved et bål.

Den er ikke særlig motstandsdyktig mot regn/fuktighet, men er god å ha utenpå andre plagg i vindfulle forhold.

Vi har ikke oppdaget noen spesielt lure detaljer ved dette plagget. Den skiller seg ikke merkbart ut på det store markedet av ytterjakker.

TUFTE FALCON JACKET (jakke i ullfleece):
Funker fint under en jakke. Uten ytterplagg siger kulden fort inn, særlig hvis genseren blir fuktig, eller det blåser.

Glidelåsene går fint opp og ned, men knuten på båndet til å dra glidelåsen opp og ned med løsner fort. Det er lett at båndet sklir ut og man mister det, noe som er irriterende.

Passformen er god for de fleste, men for visse kroppsfasonger kan mangelen på fleksibilitet gjøre at genseren ikke passer helt perfekt. Plagget har «tommelhull» på ermene – fint for dem som liker det.

Kjennes behagelig, men når en bruker den over en t-skjorte over lengre tid, kan det begynne å klø. Jakken skiller seg ikke særlig ut fra tilsvarende plagg på markedet.

TUFTE HAZEL LEISURE PANTS (turbukse):
Den vindtette buksen holder fuktigheten ute, også i lett regn, men ikke hvis det regner lenge. Da bruker man heller regnbukse. Kjennes ikke klam, er behagelig å ha på når du er i aktivitet. Lommene er godt plassert og passe store. De rommer telefon og andre småting man kan ha bruk for på tur.

Størrelsen kjennes ganske riktig. Stort sett god passform, men buksen er for stor i livet for flere av oss. Et belte fikser det fint.

Det er ikke flere synlige merker på buksen enn en må forvente, selv etter mye bruk. Buksestoffet virker nokså solid. Buksen fungerer til vanlig turgåing.

TUFTE MERINO CREW SOCK WARM (ullsokker):
Sokkene er elastiske og sklir rett på foten, også med et par ekstra sokker under. Kan kjennes klamme etter mye bruk, men det er ikke noe stort problem.

Du vil holde deg god og varm i disse. Noen vil si at de er for varme, selv når det er kaldt vær.

Sokkene sklir fint inn i de aller fleste sko, og en merker dem ikke noe særlig i bruk, det er bra.

De er så tjukke at de nok som oftest brukes over et annet par, men selv uten, klør ikke disse noe særlig. Igjen denne nærmest «glatte» følelsen.

#speiding

Leirsommer er BEST, enten du er liten eller stor, enten det er regn eller sol! Her er bilder speidere over hele landet – og utenfor Norge – har delt på Instagram med emneknaggen **#speiding.**
Del du også, da!

@Troppen ssg

@3.skien

@Kolltveit_bks_speidergruppe

@Bonesspeider

@Systrond

@Lorenskogsydspeidergruppe

@En_tur_ut

@Bygdoyspeiderne

@Soreidespeidergruppe

@Nonstop_roverlag

@Tonsberg.speidergruppe

@Majamittet

@Roverleirnsf

@Drobakfrognspeidergruppe

@Tonsberg.speidergruppe

@Roverleirnsf

@Fredrikstadmetodistspeidere

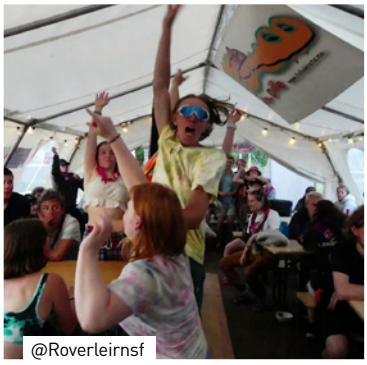

@1.tanangersjo

@Harek1.skotfoss

@Nadderudspeidergruppe

@Roverleirnsf

@Hetlevikspeiderne

@Roverleirnsf

@Friluftslivmammanorway

@Klunken_roverlag

@Roverleirnsf

SPEIDER-CV

Navn: Martha Hagbø

Alder: 25 år

Speiderbakgrunn: Speider i 1. Ås i Follo krets siden 3. klasse, i Beverpatruljen i troppen, nå troppsleder.

Utdanning: Skal bli lærer.

Aktuell: Leirsjef for roverleiren Eldorado på Tredalen i sommer.

PORTRETT

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Martha har kommet i rovergangsalderen

Martha Hagbø har akkurat ledet roverleiren Eldorado. Nå som hun er på vei ut av vanlig roveralder, har hun lekt med tanken på et slags gilde for dem som ikke føler seg helt klare for å bli voksenledere.

Vi møter Martha på Ås stasjon bare et par dager etter at hun er tilbake fra en måned på reise i speidersammenheng. Først var det til sammen tre uker på roverleiren og Spejdernes Lejr i Danmark. Så har hun vært ei uke på Trekløver-Gilwell-kurs på Sørlandet. Hun har på seg det grå skjerfet som viser at hun har startet på dette kurset.

Martha kommer fra Ås og har vært speider i den lokale gruppa så lenge det har gått an. Egentlig ville hun begynne tidligere, men på det tidspunktet hadde ikke gruppa noen beverkoloni.

SA FØRST NEI

Det var i desember i fjor ble Martha spurt om hun ville være leirsjef for roverleiren Eldorado. Da hadde hun allerede vært nestsjef for den forrige roverleiren sommeren 2021.

– Jeg sa først nei, at det var altfor kort tid. Jeg hadde akkurat tatt over som troppsleder hjemme, et veldig viktig ansvar for meg. Jeg var akkurat ferdig med Slagplan, den forrige roverleiren, og jeg trengte litt pause. Men så gikk det litt tid, og jeg ble spurt på nytt, forteller Martha.

TREKKER FRAM STABEN

Hun sa ja og fikk med seg Marcus Hamre fra Godeset speidergruppe som nestleder, slik hun ønsket seg.

– Og så har det vært vårt prosjekt. Det blir helt feil å si at det er jeg som har ledet det alene. Det tror jeg man har litt lett for å glemme når man snakker om prosjektarbeid, sier Martha, som også trekker fram resten av staben.

En viktig grunn til at hun sa ja til å være leirsjef, var visjonen om hva en roverleir kan og bør være. En spørreundersøkelse etter leiren viste at roverne var meget fornøyde. Av staben ønsket alle å bidra igjen. Det samme gjaldt tre firedeler av deltakerne.

– Det er helt sjukt å tenke på at så mange har blitt inspirert og motivert, sier Martha.

Anbefalinger fra prosjektstaben i fjor og i år er at nasjonal roverleir nå skal holdes fast hvert annet år.

RUNDER 26 ÅR

– Jeg er jo i det man kaller for rovergangsalderen. Så til jul er jeg offisielt roverpensjonist, sier Martha og ler.

Dette har med har blant annet med statsstøtte og stemmerett i en barne- og ungdomsorganisasjon å gjøre. Selv om hun teknisk sett kan drive roverarbeid videre, mener hun det er viktig å kjenne sin plass.

Samtidig føler hun at det er vakuum når man er ferdig som rover til man er "voksen".

– Det er ikke et skikkelig tilbud for dem som ikke er helt klare for å bli ledere, men som fortsatt har lyst til å drive speiding. Så jeg har lekt med tanken om å skape et "roverlagsgilde", forklarer Martha.

Noe annet hun har på gang må inntil videre bli en hemmelighet vi ikke kan dele med SPEIDERENs lesere.

LOKALT, SÅ NASJONALT

Martha mener noen av de beste speideropplevelsene kom i tida da hun var 16–19 år og drev rovering med laget sitt, hadde møter én gang i uka og tur én gang i måneden.

– Jeg kan ikke huske at vi var med på nasjonale arrangementer, en gang. Vi var bare en skikkelig fin gjeng som likte å være sammen og gjøre speidergreier, forteller hun.

Akkurat nå føler hun seg på en plass i livet der det er viktig for henne å bidra og være med på å legge til rette for at andre skal få like fine speideropplevelser som hun selv har hatt.

– Men det betyr på ingen måte at de som ikke har kapasitet, eller lyst, for den skal skyld, skal føle seg som dårligere speidere, understreker Martha.

TEKST: HELENE BREDAL I **FOTO:** HELENE BREDAL OG VIKTOR DAVIKNES

Nye opplevelser og nye venner

Innerst i Bunnefjorden, på Breivoll Gård i Ås kommune, ble sjøspeiderlandsleiren «Fjordtarm» arrangert i begynnelsen av juli. Over 600 speidere og ledere deltok, både sjøspeidere og landkrabber.

Flere av gruppene kom sjøveien til leiren, med armadaen av speiderbåter som hadde brukt rundt en uke på å seile opp langs kysten. Gjennom leiruka ble det masse mer sjøaktivitet, både i seilbåt og i kano, men også mye annet, som volleyballturnering, bursdagsfeiring av Havbraatt, markedsdag, speidergudstjeneste, putekrig, haik til Oslo by og til Langøyene, leirbål, bading og lek.

NYE MØTER

Mange morsomme aktiviteter til tross, flere speidere svarte slik da de fikk spørsmål om hva som var det beste ved leiren: Å møte mange andre speidere!

Amalie Drangsholt (15) fra Flekkerøy BK sjøspeidergruppe: – De siste dagene på leiren var de fineste, for da ble jeg godt kjent med andre speidere. Jeg kunne godt vært her noen dager til! Amalie syntes også at putekrigen til 1. Søgne sjøspeidergruppe på markedsdagen var veldig gøy.

Markedsdagen er en tradisjonell post på leirprogrammet, der alle grupper arrangerer eller lager noe speiderne kan kjøpe for «leirpenger». På Fjordtarm fikk alle speidere 10 kuler hver som de kunne bruke til å handle til seg varer eller tjenester. Sondre Brauer (10) fra 5. Drammen sjøspeidergruppe betalte åtte kuler for å helle en bøtte med vann over en annen speider. – Veldig gøy! sa han fornøyd etterpå.

ØYHAIK OG BYHAIK

En del patruljer hadde haik på Langøyene i Oslofjorden, andre dro inn til Oslo og hadde haik der. Børre Nilsen (11) fra Flekkerøy BK sjøspeidergruppe var storfornøyd med byhaiken. – Det var det beste med hele leiren, for jeg hadde aldri vært i Oslo før! Vi fikk se slottet og spiste kebab. ❖

Speiderbåtarmadaen var en viktig del av den gode leiropplevelsen for mange av deltakerne.

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

TEKST: HÅVARD DJUPVIK | **FOTO:** FOTOGRAF BIRDY - BIRGITTE HENEIDE

Nye leirminner å hente energi fra

Det har vært en sommer der vi har vært tilbake igjen i full aktivitet og med mange store leiropplevelser. Det er veldig gøy at så mange har fått vært på forskjellige landsleire i inn- og utland – vi gleder oss noe helt aldeles voldsomt til vi igjen skal få arrangere stor landsleir i 2025, denne gangen for alle speiderne i Norge!

Armadaen til sjøspeiderleiren var et mektig skue, og leiren ble et utrolig fint eksempel på at det finnes forskjellige måter å drive god speiding på. Internasjonale erfaringer er også en fin måte å drive speiding på, og nå i høst starter jamboreetroppene for alvor å legge grunnlaget for en vellykket norsk kontingent til verdensjamboreen i Sør-Korea neste sommer.

Det rapporteres om et solid grunnlag for roverarbeidet i NSF med en super gjennomført roverleir på Tredalen, og vi har også brukt sommeren godt til å reklamere for RoverWay rundt omkring. Vi har store forhåpninger til dette arrangementet og sikter mot at det kommer 5 000 rovere til Norge i 2024.

Uansett om du sanket denne sommerens leirminner på et fjell, i en dyp skog, ombord i en båt, i et annet land eller midt i et gjørmehav, håper jeg det har ladet batteriene dine og at du er klar for en knallfin speiderhøst og mange nye, store leiropplevelser de neste årene! ❖

Speiderhilsen fra speidersjef Håvard og Speiderstyret

TEKST: KIRVIL KAASA

Fine muligheter

På tide å tenke på neste sommers speidereventyr? Her er fire steder som passer for både små og større leire og som kan gi dere nye opplevelser.

FOTO: IVAR A. NØTTESTAD

CAMP773 FURUNESET

Camp773 Furuneset er et speidertun ved Jørpeland i Rogaland fylke. Enkelt å reise til og nær alle høydepunktene som gjør turen til en opplevelse. Camp773 er et godt utgangspunkt når målet er Preikestolen, Lysefjorden eller Heiahorn på 773 moh. Her finner du tilrettelagte turstier og aktiviteter til vanns, til skogs, på leirplassen og til fjells. Stedet egner seg godt for bruk hele året.

Korte turer, lange turer eller bare samling rundt leirbålet – her er det plass nok til 500 eller til fire som trenger et godt utgangspunkt og overnattingsplass i telt eller hytte. Camp773 har strøm og gode toalett- og dusjfasiliteter, felles bål- og grillplass og scene med amfi. Hovedhuset har HC-toalett

Frilager.no har aktivitetssted med kanoer, fiskestenger og sykler til utleie på Camp773. Se oversikt over utstyr og tilgjengelighet på frilager.no.

Se camp773.no for flere detaljer og kontaktinformasjon.

FOTO: KNUT JØRDE

KVERNMOEN LEIRSTED

St. Georgsgildene i Norge eier og drifter dette flotte stedet. Det er godt egnet for troppsleire og for kretsleire med inntil 400 deltakere.

Kvernmoen har vært brukt som leirsted for speidere i 50 år. Det ligger perfekt til i Aremark kommune ved Haldenvassdraget, nær grensen til Sverige. Store skogområder med rikt dyreliv og fine vann gir gode muligheter for haik, padling, bading og fiske. Nærheten til riksgrensen er utgangspunkt for mye spennende historie, blant annet knyttet til grensetrafikken under 2. verdenskrig.

Kvernmoen har nytt kjøkken, eget kjølerom, toalettbygg, tappesteder for vann og to frysere. Samlingsstedet Kvernkroa har plass til 60 personer. Klatre- og rappelleringstårn med utstyr, åtte kanoer, to båter, scene med amfi, samlingsplass med flaggstenger, utendørs bakerovn, gapahuk, kultursti og egen badebrygge gjør dette til et leireldorado!

Sjekk utleiekalenderen på sggn.no. Kontakt dagrlund@gmail.com ved spørsmål.

FLERE MULIGHETER
Sjekk speiding.no/om-oss/vare-eiendommer
Lykke til med planleggingen av neste leir!

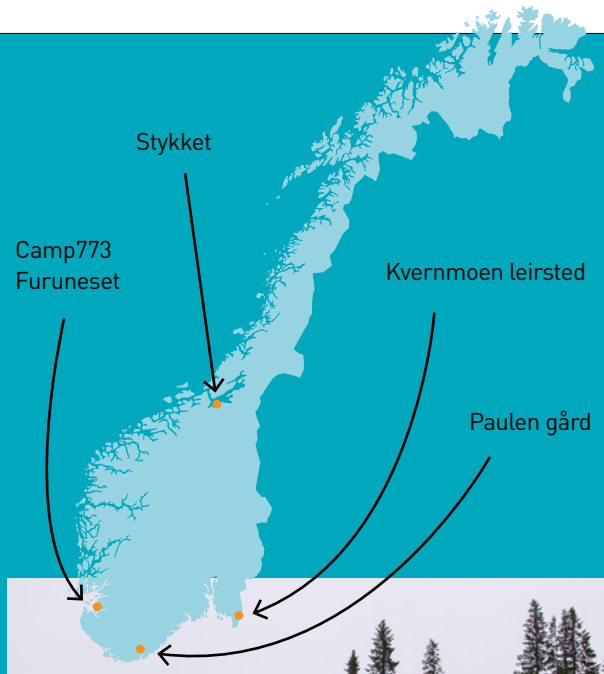

FOTO: JARDAR GRILSTAD

STYKKET

Stykket er en stor speiderhytte i Trondheim Bymark, en gåtur fra Lian, hvor trikken stopper. Det går bomvei helt fram til Stykket. Bruk av veien må avtales med Trondheim kommune.

Hovedhuset er det største av de to husene på Stykket gård. Huset har strøm og innlagt vann, med dusj og vask i kjelleren. Det er toalett i uthuset, 2. Strindas minne, som ligger rett ved hovedhuset. Totalt i hovedhuset og Kårstua, et mindre hus som fungerer som anneks, er det ca. 30 sengeplasser. Stykket er ei perfekt hytte å dra på tur til, og med litt planlegging kan beitet nedenfor lånes av kommunen og man har leirområde til ca. 400 deltakere.

Bymarka er Trondheims største og mest populære utfartsområde, og avstanden inn til byen, med Nidarosdomen og andre severdigheter, er kort. Avstanden til Bymarkas største vann, Skjellbreia, er rundt én km, og her er det fint både å bade og padle.

For mer informasjon, se trondelag.speiding.no/hytteutleie.

FOTO: HEINE ROBSTAD

PAULEN GÅRD

Paulen gård tilhører 1. Vennesla speidergruppe, og både hovedhuset, låven og gapahuker/teltplass kan leies.

Det er ca. to mil fra Kristiansand til parkeringen til Paulen gård. Derfra må man enten ta beina fatt et par kilometer i den tørrlagte tømmerrenna, eller på sommerstid ta museumsbanen Setesdalsbanen.

I hovedhuset er det solcellelys i gang, kjøkken og på soveloft. Kjøkkenet har gasskomfyr og vedkomfyr til matlaging. Vann hentes fra en vannpost bak huset. Soveloftet har plass til 18 personer som sover på madrasser på gulvet.

Låven huser ca. 40 personer som sover på gulvet i ett stort rom. Det er gapahuker i tre ulike størrelser på området og god plass til telt. Her har det vært arrangert kretsleir med 350 deltakere.

Leirprogrammet kan suppleres med aktiviteter i nærområdet. Tømmerrenna er Venneslas mest populære tur. Den strekker seg over ca. fire kilometer, langs elva, gjennom tunneler og over bruer. Renna er restaurert og vernet – en turopplevelse utenom det vanlige! Andre attraksjoner er den smalsporede Setesdalsbanen, med damplokomotiver og trevogner, og Kringsjå kraftstasjon.

Se mer informasjon om Paulen gård, leie og priser på 1vennesla.no. ❖

Klokkeklar speiderbønn

Flekkerøy BK sjøspeidergruppe har sørget for å få spilt inn speiderbønnen på lydfil, og til å synge vakkert og rent fikk de med seg det lokale mannskoret Frihals som gjorde dette som en dugnad. Lydfilen er tilgjengelig via QR-koden. Flere har etterlyst en innspilt versjon av sangen, som har vært brukt til å avslutte både speidermøter og dager på leir for titusenvis av speidere siden Hans Møller Gasmann skrev både tekst og melodi i 1911. Han var med og stiftet Norsk Speidergutt-Forbund samme år. Etter noen år fikk Speiderbønnen melodien vi bruker i dag, komponert av Carl Søyland. ❖

ALLTID BEREDT

Speiderbønnen

Kjære Far i høye himmel,
hør mitt hjertes stille bønn:
Hvor jeg er i verdens vrimmel,
la meg ferdes som din sønn.
La meg leve deg til ære,
hedre Norge, far og mor.
Andre folk til nytte å være.
Lyde Speiderlovens ord.

Speiderbønnen

Bli med og lag SPEIDEREN!

SØKES: Skriveglade speidere til morsomt, variert og lærerikt arbeid.

Medlemsbladet vårt lages for og av speidere. Det inneholder variert stoff for alle aldersgrupper. Redaksjonen består av frivillige fra ulike kanter av landet. De bidrar med ideer og produserer små og store saker.

Er du minst 15 år og glad i å skrive, liker å ta bilder og vil bli med i den fine redaksjons-patruljen vår, eller bare vil vite mer om dette, ta kontakt med SPEIDERENs redaktør Kirvil! kk@speiding.no

Erfaring fra skoleavis eller liknende er en fordel, men det viktigste er at du synes det er gøy med tekst. Du får god veiledning og hjelp når du trenger det. Du får også dekket reiser knyttet til arbeidet i redaksjonen.

FASIT HODEBRY

TALLREKKENE
100 – 90 – 80 – 70 – 60
3 – 6 – 9 – 12 – 15
11 – 22 – 33 – 44 – 55
5 – 10 – 15 – 20 – 25
4 – 18 – 32 – 46 – 60
7 – 9 – 12 – 16 – 21

FUGL ELLER FISK?
RØDSPETTE = fisk
HAKKESPETT = fugl
ROGNKJEKS = fisk
RITZKJEKS = kjeks
HARPE = instrument
KNURR = fisk
HAVMUS = fisk
SJØULK = gammel sjømann
BLÅMEIS = fugl
BLÅSTÅL = fisk

E	N	G
S	Å	R
S	L	Å

HEDER OG ÆRE

SPEIDERSJEFENS TOPPUTMERKELSE

Dette er den høyeste utmerkelsen du kan oppnå som stifinner, vandrer eller rover. Hensikten med merket er at det skal være noe å strekke seg etter. Det er egne krav til topputmerkelsen for hver aldersgruppe.

Stifinnere

- Ilmy Anine Edvardsen, 1. Eydehavn speidergruppe
- Håkon Roland Thorsen, 1. Sandnes speidergruppe
- Emma Gilje-Sørnes Skipstad, 1. Sandnes speidergruppe
- Ona Aartun Bøe, 1. Sandnes speidergruppe
- Mats Soma, 1. Sandnes speidergruppe
- Lisa Hedenstad, Tønsberg speidergruppe
- Signe Prestøy, Tønsberg speidergruppe
- Lise Margareth Eiken Nødtvedt, Moldespeiderne
- Trond Gullik Mygland, 1. Tananger sjøspeidergruppe
- Aron Smith, 1. Tananger sjøspeidergruppe

Vandrere

- Sivert Eikland Loftsgarden, 1. Gulseth speidergruppe
- Elise Lundorf Wessman, Tønsberg speidergruppe
- Anne Sandrød, Klæbu speidergruppe
- Ingeborg Oline Stokkeland, Hinna speidergruppe

Rovere

- Mai Fen Fogelstrand, Nes-Årnes speidergruppe
- Georg Arnfinsen, Nes-Årnes speidergruppe
- Elise Gjestad, Nes-Årnes speidergruppe
- Susanna Helena Rossow, Nes-Årnes speidergruppe
- Karoline Dyve Samuelsen, 1. Grimstad MSK speidergruppe

Speidersjefen delte ut toppmerkelser til stifinnere og vandrere på NM i speiding. Foto: Håkon Kristoffersen.

Gratulerer!

MEDLEMSINFORMASJON

Her er en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap i Norges speiderforbund.

SOM MEDLEM FÅR DU

- Mange flotte opplevelser på møter, turer, leirer og andre arrangementer
- Unik praktisk kunnskap
- Mange nye venner
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Medlemsbladet SPEIDEREN tre-fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderskuta Havbraatt
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund, også utenfor Norge.

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengige av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på støtten avhenger av hvor mange betalende medlemmer Norges speiderforbund har. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og bruk riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et sekssifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen og er registrert i medlemssystemet Min speiding. Oppgi nummeret ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Skal du melde deg ut av speideren, si fra til din lokale leder og/eller send en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

FOR MANGE BLADER I POSTEN?

Er dere flere speidere i familien, kan det være nok å motta ett eksemplar av SPEIDEREN. Dere kan ordne dette i medlemssystemet Min speiding, eller gi beskjed til forbundskontoret.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk.
Se **speidersport.no**. Her finner du alt av speiderklær og utstyr.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er speiding.no.
På siden **blispeider.no** finner du nyttig informasjon om hva speiding er og hvor nærmeste speidergruppe befinner seg. Følg oss gjerne også på Facebook og på Instagram (#speiding). Mange grupper har også egne nettsider, eller en Facebook-side/-gruppe. Spør en leder i speidergruppa!

NORGES SPEIDERFORBUND

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
Nettside: speiding.no

KLIMANØYTRAL DISTRIBUSJON
Levert av Posten

NORGE P.P.
posten

Avsender: Norges speiderforbund, Postboks 6910, St. Olavs plass, 0130 OSLO

speider-sport

Speidersport.no/tufte

Ny farge!

Nytt motiv!

Ulltrøye til speidere på full fart, både ute og inne. Med bambusviskose på innsiden og superfin merinoull på utsiden blir det garantert myyykt og varmt, helt uten å klø.

337,–

TUFTE

Tufte og Norges speiderforbund samarbeider om klærne til speiderne. Kolleksjonen er satt sammen av skikkelige klær som tåler utelek og en aktiv hverdag. Klærne er laget av miljøvennlige råmaterialer som ull, bambus og økologisk bomull.